

Marktrevolutie

IEDER, die belang stelt in de politieke ontwikkeling, welke zich in deze dagen in Nederland voltrekt, zal bemerkt hebben, dat zich hier binnen de grenzen der nationaalsocialistische beweging (zonder hoofdletters) bepaalde concentraties gevormd hebben, die zich herhaaldelijk door een meer of minder felle gedachtenwisseling van elkaar onderscheiden — om het woord „distancieeren” nu eens te laten rusten. Helaas is het niet iedereen gegeven in dit land van bekrompenheid, zatheid en gebrek aan ruimtebewustzijn naast de vreeselijk belangrijke dingen van den dag des kleinen burgermans ook nog het grootere, boven groeps- en stamsgrenzingen uitgaande gebeuren mee te beleven. Daardoor kan zoo'n gedachtenwisseling wel eens ongezonde vormen gaan aannemen. Gezond in oorsprong is zij echter, wanneer zij een uiting is van den vrijheidsdrang van den Germaanschen mensch, die in deze dagen meer dan ooit een uitweg zoekt, niet alleen in het machtig soldatisch optrekken in de Russische ruimte, maar ook in de ontplooiing der gedachte, in de verruiming van het geestelijk bewustzijn, hier en elders in Germanje.

En doordat sommige aanhangers der nieuwe orde niet in staat zijn de uiterste konsekventies van onzen strijd te peilen, maar eenvoudig daar zijn blijven staan, waar de oorlogsgebeurtenissen van Mei 1940 hen hebben geplaatst, ja in den plotselingen aanblik van de wijheid der nieuwe Germaansche ruimten zelfs angstig pogen terug te krabbelen naar de nu zoo zoet en veilig schijnende kleinheid van het vooroorlogsche Nederlandsche leven — terwijl andere strijders welbewust voortmarcheeren op den Germaanschen heirweg, is er afstand ontstaan tusschen nationaalsocialisten en nationaalsocialisten.

De ware soldaten van dezen tijd, soldaten der fronten en soldaten van den geest, zoeken allen ruimte, grootheid, leven en strijd (is dat niet hetzelfde?) en ontplooiing van hun niet te smoren drang naar vrijheid. Zij zijn het, die compromisloos, onverbiddelijk de vaagstukken, die de Umwertung der Werte opwerpt, tot een oplossing brengen. Zij marcheeren onverpoosd op in de ontsloten gebieden van stof en geest, waar een nieuw rijk wordt gebouwd. En steeds groter wordt de afstand tusschen de aarzelen, besluiteloze, vastgelopen hoofdmacht en deze radicale voorhoede.

Natuurlijk, ik weet het wel: in feite bestaan er geen radikale en onradikale nazi's; er bestaan alleen nationaalsocialisten en zij, die het niet zijn. Maar het gaat toch niet aan, groote groepen ruw-weg hun zelfbeklommen voetstuk, hun heilige en veilige verhevenheid, onder de voeten weg te slaan en hen daardoor uit te schakelen van een strijdgemeenschap, waartoe zij meenen te behooren? Maken wij dus gemakshalve, voorzichtigheids- en piëteitshalve onderscheid tusschen „radikale” en „gematigde” nationaalsocialisten....

De hoofdmacht dreigt het contact met de voorhoede te verliezen. De angst voor ruimte en grootheid, de zucht naar kleinburgerlijke afzondering, naar veilige, rustige, isolatie van het ruwe, geweldige gebeuren, heeft de massa der honderdduizend verlamd. Waar is het revolutionair verlangen, de laaiende geëstdrift, de onstuimige drang mee te marcheerden met het geweld der tijden? Waar is de bezielende revolutionaire voorman, die dit volk uit zijn lethargie wekt en het meesleept in de geschiedenis?

Zouden wij ons voorloopig tevreden moeten stellen met de surrogaat-revolutie, die ons wordt voorgetooverd? Daverende stemmen slingeren donderende woorden in het rond. Er wordt hoog van den toren geblazen en men slaat zich zelfverzekerd op de borst. Er is gerammel en geratel, lawaai en gebrul en gebrul. Maar dat alles kan niet camoufleren, dat de zaak vast zit, muurvast. De revolutie is doodgerangeerd. En om de hoofdmacht haar illusies van strijd en strijdbaarheid niet te ontnemen, wordt er dan maar veel kabaal geschopt.

Doch revolutie is iets anders! Revolutie eischt van ons dat rustige, maar verbeteren, onvermoeibaar voortmarcheeren naar het doel. Zij eischt het onversaagd onder de oogen zien van konsekventies, die wij niet uit den weg mogen gaan. Zij wil geen schipperen en marchandeeren, maar de rücksichtslose voltrekking van het vonnis, dat de geschiedenis is.

De marschtrek der marcheerende voorhoede doorkruist het rumoer der zgn. „revolutionairen”. Het schrijden der soldaten wordt hun tot een zenuwslopend geluid, dat hun marktgeschreeuw overstemt. Maar het volk zal zich afwenden van hen, die in een belachelijke zelfverheerlijking en pralende aanprijzing van hun kramen hun kleinzielige „revolutie” zien, en opmarcheeren met de legioenen, die worden gedragen door het besef, dat de heilige veroveringen der werkelijke revolutie geen marktgoed zijn.

LOCHT

Officieele mededeeling

Nadat ik sedert de oprichting van De Misthoorn — thans bijna vijf jaar geleden — de hoofdredactie van het blad heb waargenomen, zie ik mij thans helaas genoodzaakt deze functie neer te leggen, aangezien andere tijdroovende werkzaamheden mij wachten. Dit houdt geenszins in, dat ik mij geheel uit De Misthoorn terugtrek; integendeel, als Algemeen Bestuurder van onze stichting blijf ik mij gaarne met de algeheele leiding belasten.

Tevens maak ik van mijn bevoegdheid als gevolmachtigd Algemeen Bestuurder gebruik om tot mijn opvolger als hoofdredacteur te benoemen onzen kameraad George Kettmann Jr.

Ik doe dit met de wetenschap, dat kam. Kettmann dezelfde compromisloze politiek zal volgen, die ons blad steeds heeft gekenmerkt. Ook hij zal niet aarzelen de wonde plekken in onze samenleving aan te wijzen, waar zij zich voordoen; hij zal zwart noemen wat zwart is en er niet voor terugschrikken de heilige huisjes in gevaar te brengen van hen, die zich onze medestanders noemen en in feite onze tegenstanders zijn. Dat zijn politieke richtlijnen met de door ons gevolgde in overeenstemming zijn, daarvan getuigt het hierbij afgedrukte gedicht, dat hij ter gelegenheid van den laatsten verjaardag van den Führer voor ons schreef.

Ik spreek dan hierbij ook de overtuiging uit, dat ons blad onder leiding van kam. Kettmann zich verder zal ontwikkelen en uitbreiden.

De Algemeen Bestuurder:
NIJSSE

Aan den Führer

Führer — gij hebt uw volk een zwaard gesmeed uit zijn verneed'ring, dat het waarheid schouwend, weer toekomst zag en op zichzelf vertrouwend, de ketens brak en hoog de ruimte in schreed.

Maar daarna — méer dan aan uw volk alleen — hebt gij geschonken aan 't gehele noorden: uw levenswil, de spankracht uwer woorden, dat wij herwonnen wat verloren scheen.

Uw roep ging — als het onwêr van een god — uw legers ver vooruit: in duizend vreezen zocht men vergeefs de noodruit te genezen en maakte met den duivel een komplot.....

Uw ijs'ren vuist stiet westwaarts tot aan zee en maakt' ons eind'lijk vrij, die vaak bedrogen, weer arbeid vonden en met klare oogen de grootheid zagen van uw strijd-idee.

En dankbaar, Führer, om 't zoo streng en schoon gebouw van droomen die verwerk'lijkt worden uit bloed en bodem tot Germaansche orde weet elk zich weerbaar uw getrouwe zoon.

Wat kunnen wij, nu gij ons zooveel schonk, u schenken, Führer, uit de Nederlanden dan de belofte, dat ook onze handen een groot vuur laaien uit een kleine vonk.

Wij zullen trouw zijn, trouw tot in den dood — wij, de vermeeten die geen knechtschap dulden, en vragen: voeg ons volk spijs al zijn schulden in 't groot're Rijk en maak het met u groot.

Uit ons verrijst een jeugd, tot daad bereid als Geuzen die het Spaansch schavot trotseerden en op de Theems de Britten mores leerden — een dapper jeugd nu gij de Führer zijt.

Führer — gij hebt ook ons een zwaard gesmeed, Holland en Vlaand'ren, volk van vrije mannen, gebonden in het bouwwerk van uw plannen — Führer, wij danken u, wij staan gereed.

GEORGE KETTMANN JR.

George Kettmann Jr.,

de nieuwe hoofdredacteur van „De Misthoorn”, werd op 12 December 1898 in Amsterdam geboren als oudste zoon van een Amsterdamsche koopmansfamilie. Daar hij aanvankelijk voor den handel bestemd was, bezocht hij de Openbare Handelsschool en was daarna tot 1930 werkzaam in de zaak van zijn vader (textiel), de laatste jaren als procuratiehouder. Door de crisis van 1930 werd de familie geruïneerd, zijn vader stierf en hij trachtte door journalistiek werk in zijn onderhoud te voorzien. In zijn vrijen tijd had hij zich al vroeg op de literatuur toegelegd, schreef bijdragen voor verschillende bladen, o.a. „De Groene Amsterdammer” en „Het Getij” en richtte tezamen met de gebroeders Le Cavelier „De Branding” op (1921). In 1928 werd zijn roman „De glanzende draad der goden” (over de kunstzijde-industrie) door de Wereldbibliotheek in haar romanprijsvraag bekroond; in 1930 verschenen de romans „Maan op het dak” en „De vlam der steden” (geschreven tezamen met Ru le Cavelier), bij P. N. van Kampen & Zn. te Amsterdam. In 1933 publiceerde hij nog den roman „De oceaانvlucht van een olieman” en hierna een drietal dichtbundels: „De jonge leeuw”, „Het erf aan zee” en „Jong groen om den helm”.

Volslagen broodeloos, schreef hij geregeld voor het weekblad „De Bezem” en werd, na in 1932 tot de N.S.B. te zijn toegetreden, redacteur van „Volk en Vaderland”. Tezamen met zijn vrouw Margot Warnsinck, de bekende schrijfster van meisjesboeken, stichtte hij in 1932 de Uitgeversmaatschappij „De Amsterdamsche Keurkamer”, sloeg zich door de moeilijkheden heen en voerde, voor zoover dit financieel mogelijk was, nationaalsocialistische propaganda.

Tijdens den Pinksterstorm in 1940 werd hij, tezamen met zijn vrouw, gearresteerd. Na den vijfdaagschen oorlog trad hij toe tot de redactie van „De Nieuwe Gids” en werkte voorts aan verschillende bladen zoals „Storm”, „De Misthoorn” en „De Waag” mede, terwijl hij voordrachten houdt voor het Vormingsoord van het Nederlandsch Arbeidsfront en voor den Nederlandschen Omroep.

Kettmann staat thans in de gelederen van de Nederlandsche //

BEGINSELVERKLARING

De taak, waartoe ik door de benoeming tot hoofdredacteur van „De Misthoorn” vrij onverwacht ben geroepen, zie ik geenszins als een nieuwe fase, maar als een voortzetting van mijn werk als solidaat van het woord. De omstandigheden mogen dan al sinds Mei 1940 gewijzigd zijn, het „nationale” burgerdom is gebleven. Dat het dan, wanneer onze zonen voor de Germaansche wereld strijden en sneuvelen, onze eenvoudige plicht is, om de betekenis van dien strijd en dien heldendood tot leven te wekken in het hart van ons volk, staat mij helder voor oogen. De saldaten aan het front hebben er recht op, dat wij rusteloos verkondigen wat hen bezielt: zij zijn wegbereiders naar een gelukkiger toekomst, zonder dat het meerendeel van ons volk in staat is, hun moed en hun trouw als onze werkelijke volksdeugden te herkennen.

Zoolang nog één volksgeenoot het een verdienste acht, ongemerkt „handig” te zijn en voor zichzelf te zorgen, zooals eenmaal de joden het wisten aan te leggen, zoolang bestaat er voor ons, revolutionairen, een taak. Ik wil mij daaraan niet onttrekken; integendeel, ik voel, dat leven zonder strijd om een ideaal, zonder overtuiging schijndood is. In het tijdperk van den arbeid, dat thans is angebroken, betekent overwinnen geenszins de gelegenheid, om in een gemakkelijken stoel bij den haard te zitten, maar overwinnen is de kracht om

al zijn eigenschappen tot volle ontplooiing te brengen.

Wie meent, dat het nationaalsocialisme kan worden verwezenlijkt door een aantal overheidsmaatregelen, lijdt aan een even groot zelfbedrog als de parlementariërs, die vóór 1940 hun tijd hebben verpraat. Hij waant de macht tot regeeren het allerbelangrijkste; hij barst van regenten-hoogmoed. Uit vrees voor het verstoren van de rust tracht hij alle verschillen weg te strijken, te plooiën en te schikken: hij zoekt „aanhang” en hij keert zich af van degenen, die onverzoeenlijk leven uit een ideaal. Dat is ongetwijfeld het groote gevaar voor degenen, die te vroeg tot macht komen en daardoor ontstaat ook het zooveel grootere gevaar, dat het volk zelf onkundig blijft van de felle waarheid, de vernieuwende idee, die geestdrift vergt en den moed der overtuiging.

Het is ongetwijfeld de verdienste van een blad als „De Misthoorn” geweest, op den vasten bodem der beginselen te hebben gestaan, vriend en vijand den spiegel te hebben voorgehouden, zonder zich te bekommeren om de kleine en burgerlijke verhoudingen, welke helaas nog altijd de harde werkelijkheid verdoezelen. Het moge dan al zijn, dat sommigen deze waarheid te hard in de ooren klinkt, mij is het een eer te zijn geroepen, een zoo geducht wapen ter hand te nemen.

Dat wij bij het blootleggen van

alles waarin ons volk zich jammerlijk verburgerlijkt toont, sommigen een onplezierig gevoel van beklemmdheid op de borst bezorgen, mag ons niet weerhouden. Eén vraag: heeft ieder op het eerste bericht tot invordering zijn fiets ingeleverd? Of zijn er — en dan zelfs heeren met het insigne der „nieuwe orde”! — die inderhaast de hunne uit elkaar hebben genomen en de onderdeelen hebben verstoppt? En een andere vraag: zijn er ook lieden, die onlangs, toen de joden hun fiets moesten wegbrengen, daarin alweer „negotie” zagen en nog ijlings allerlei onderdeelen, zelfs geheele fietsen opkochten? Men zal moeten inzien, dat niet wij de hoogheid van het „gezag” compromitteren en het vaandel bemodderen, door aan te klagen, maar de knoeiers, die geen verantwoordelijkheid kennen.

Hoe verstokt ons volk nog op Churchill blijft wedden, het heeft er recht op, dat het wordt voorgelicht en op betere wegen wordt geleid door nationaalsocialisten die naar hun ideaal leven.

Wij hebben er ons rekenschap van te geven, dat nationaalsocialisme oneindig veel méér is dan een bepaalde politiek, die omzichtig en met een zeker voorbehoud zou worden gevoerd. Er zou weinig van de revolutie overblijven, wanneer — zooals verschillende feiten in dezen overgangstijd bewijzen — oude politici eenvoudig door nieuwe werden vervangen. Nationaalsocialisme is een levenshouding en raakt dus

aan het diepste en beste wat een mensch bezielt. Alleen door het nationaalsocialisme zoo te beleven, is het mogelijk dat hieruit een nieuwe cultuurstijl geboren wordt: karakteristiek leven, dat uit het volk gestalte aanneemt. En alleen zóó is de strijd om het nationaalsocialisme iets anders dan het molenwieken van een aantal querulanten; alleen zoo is die, strijd zuivering, onverbidelijke en harde levenswet.

Helaas stichten menschen, die om een of andere reden heil van de „nieuwe orde” verwachten, bij herhaling verwarring in het volk ten aanzien van deze nieuwe levenshouding. Zij houden het nationaalsocialisme voor een soort nationaal herstel, een staatsconstructie, die kant-en-klaar moet worden aanvaard. Men moet het slikken als de wonderolie, waarmee Mussolini in den beginne liet werken, zij het dan met dit verschil, dat de medicijn ditmaal op geestverwanten wordt toegepast. Laat ons zeggen, dat wonderolie, hoe ze ook wordt aangelengd of een smaakje krijgt, voor ons een walgelijk product blijft...

In de wijze, waarop dit blad wordt geleid, zal geen verandering komen, zoolang het noodzakelijk is, ons volk het nationaalsocialisme niet te leeren zien als een program-in-punten, maar te doen beleven. Tezamen zullen wij de toekomst tegemoet schrijden, wetend, dat daarbij niet het belangrijkste is wat wij zullen moeten verduren, maar hoe wij kracht vinden in onszelf — de kracht, die latheid en gemakzucht haat en die te allen tijde de uiterste consequenties liefheeft.

GEORGE KETTMANN JR.

„Gewezen”

Vrijmetselaars?

Och arme.....

„Welnee, kerel; die is wel vrijmetselaar geweest! Maar nu is hij nationaalsocialist!”

En de goeierd, die dit zegt met een air van I know where Abram gets the mostrich, meent in zijn argeloosheid, dat daarmee de zaak in orde is. — Wel vrijmetselaar geweest! Maar nu niet meer!

Och arme.....

Wanneer zal de argeloosheid in die kringen waar argeloosheid ook ten dezen misdadig is, eens ophouden?

Weten die kringen niet, dat men een vrijmetselaar, juist op grond van zijn maconnieke verleden nooit en in niets mag vertrouwen?

Tenzij....?

Tenzij hij in zijn hoedanigheid van gewezen vrijmetselaar: 1e: alles wat hem als vrijmetselaar ter kennis is gekomen, wereldkundig maakt of ter beschikking stelt van die instanties, welke daartoe in aanmerking komen;

2e: dienovereenkomstig handelt ten aanzien van zijn maconnieke briefwisseling, zijn maconnieke boekerij en zijn maconnieke omzendbrieven en drukwerken;

3e: zich als gewezen vrijmetselaar voor het volk stelt en in die hoedanigheid actief in woord en of geschrift deelneemt aan den openlijken strijd tegen de vrijmetselarij, zolang als dit noodig zal worden geacht, doch ten minste gedurende twee jaren, of zich vooraf te allen tijde daartoe bereid verklaart;

4e. IEDER contact verbreekt met zijn voormalige broeders.

Meenen die merkwaardige „nationaalsocialisten” tegenover ons volk verantwoord te zijn, door eenvoudig maar „tegen de vrijmetselarij” *) te zijn, niet te luisteren naar de ernstige, waarschuwend stem van kenners op dit gebied en het „al lang goed” te vinden, indien een vrijmetselaar in de rijen van de nationaalsocialisten treedt? Zelfs al doet de „gewezen vrijmetselaar” nog zoo pro-Duitsch, ja, al meent men hem te moeten rangschikken onder de z.g. Grootduitsche elementen?

Argeloozen! Sufferds!

Laten wij eens een fictief geval voorstellen. Stel eens — wat natuurlijk niet voorkomt! — dat een gewezen vrijmetselaar ergens tot nationaalsocialistisch burgemeester wordt benoemd, zonder dat aan de zooeven door ons genoemde voorwaarden ook maar gedeeltelijk is voldaan. Belachelijk nietwaar? Maar: stel!

En stel dan, dat deze „nationaalsocialistische” burgemeester in een of andere aangelegenheid in zijn ambtskamer bezoek krijgt van een, laten wij zeggen: voorzitter van een of andere belangrijke, onder het nieuwe regime opgerichte vakgroep, eveneens „gewezen macon” en als zoodanig bekend, evenals zijn compagnon-in-zaken.

Te dwaas, nietwaar? Nou ja, maar: stel!

Dacht men dan, dat dan in die ambtskamer een nationaalsocialistisch burgemeester en een voorzitter van een belangrijke vakgroep met elkaar spraken?

Dan spreken — en dit neme men nu eindelijk eens aan — in die kamer twee driepuntsbroeders met elkaar. N'en déplaise welke „gestes” zij ook naar buiten mogen vertoonen! Niemand die ook maar halfweg op de hoogte is van doel, wezen, gebruiken en mentaliteit der vrijmetselarij zal er ook maar een oogenblik aan denken de juistheid van deze, onze vaststelling te ontkennen.

Gelukkig maar, dat zoo iets — wijl té dwaas en té gevaarlijk — niet voorkomt.

*) Hetzelfde geldt ten aanzien van maconnieke mantelorganisaties zooals Rotary, Oxford, Ernstige Bijbelvorschers, enz. enz.

DE KRACHTSVERHOUDINGEN

IN DE ERTSVOORZIENING DER OORLOGVOERENDEN

Bij het begin van dezen oorlog kwamen Amerikaansche bankiers aan de hand van een opelsommetje van menschen en materiaal tot de slotsom, dat de spil-mogendheden, qua haveloozen vergeleken bij het geweldige productievermogen van de geallieerden, den oorlog zonder meer moesten verliezen. De dingen werden door deze lieden van een zuiver materialistisch standpunt bekeken, terwijl hun berekeningen zich eveneens in deze richting bewogen. Niettemin zal de doorslag in deze geweldige worsteling der volkeren worden gegeven door de ideeën en bovenal door de menschen, die bereid zijn om voor die gedachten het allerlaatste op te offeren. In den oorlog telt elk mensch als zoodanig en niet de rijken, doch de hongerigen zullen in dit conflict de zegepraal behalen. Doch zelfs indien men de cijfers, waaraan deze Amerikaansche zakenlieden zich vastklemmen, op het gebied van de metaalindustrie zorgvuldig tegen elkaar gaat afwegen, komt men tot verrassende uitkomsten.

Het hoofd van de bedrijfsgroep „Eisen schaffende Industrie”, Dr. Reichert, heeft in Hamburg in een belangwekkende voordracht, getiteld „Die Eisen- und Stahlkräfte der Achsenmächte und des Feindbundes” een uiteenzetting gegeven omtrent de geduchte klappen, die de Deutsche ijzerindustrie door toedoen van het Verdrag van Versailles had opgelopen. Destijds werd Duitschland niet alleen van de Lotharingische ertsrijkdommen beroofd, doch het raakte eveneens de Opper-Silezische steenkolenbasis en de talrijke in de beide genceemde gebieden gelegen smeltovens en pletterijen kwijt. Duitschland verloor één vijfde van zijn steenkolenrijkdom, één vierde van zijn ijzer-smelterijen en drie vierden van zijn ertsbezit. In weerwil van dit zware verlies heeft de ijzer-produceerende industrie echter niet bij de pakken neergezeten, doch zij wist haar capaciteit in de periode 1919—1929 in dier voege omhoog te werken, dat zij het dubbele van het vergrootte Fransche vermogen bereikte. Destijds had men haar verweten, dat zij zich, de omstandigheden in aanmerking genomen, te veel had uitgebreid en dat haar productie veruitging boven het absorptievermogen van de binnenlandsche markt. Doch de toonaangevende mannen uit de ijzernijverheid hebben nooit met bekropen maatstaven gewerkt, doch werden gedreven door de doeltelling om wederom een rol van belang op de wereldmarkt te spelen. De zwakke plek in de Deutsche ijzerhuishouding vormde de ertsvoorziening. De Deutsche behoefte kon slechts voor één derde uit eigen bronnen worden gedekt, de overige twee derden moesten door Zweden, Frankrijk en Spanje worden geleverd, zoodat men praktisch genomen vrijwel volledig afhankelijk was geworden van derden. Zelfs het met Frankrijk gesloten steenkolen- en ijzerertsverdrag bevatte

slechts weinig lichtpunten. De tenuitvoerlegging werd trouwens door tal van kleinzieligheden belemmerd, waardoor het Deutsche streven naar zelfvoorziening werd aangewakkerd. Terwijl de Amerikanen erts met een ijzergehalte van 75 pct. en de Zweden erts met een ijzergehalte van 60 pct. verwerkten, moesten de Deutsche smelterijen het stellen met de erts van 40 pct. uit het Siegerland en naderhand zowaar van 20 pct. uit het Zwarte Woud.

Bij het uitbreken van den oorlog had Duitschland te kampen met een groote bezorgdheid ten aanzien van het volhouden van zijn ijzer- en staalproductie. In de eerste plaats deed zich de noodzakelijkheid voor om de Oost-Zee vrij te houden, ten einde het erts uit het zuiden en het midden van Zweden verder te kunnen aanvoeren. Daarna begon de wedloop tusschen Engeland en Duitschland om de ertsverschepingen via Narvik, waarbij de beslissing ten gunste van Duitschland is uitgevallen, doordat de Duitschers den Engelschen de loef wisten af te steken. Het bezetten van Luxemburg en een groot deel van Frankrijk heeft de Deutsche ertsbasis belangrijk verbreed. Van een haveloos land werd Duitschland tot een van de ertsrijkste landen en tot den grootsten ijzerproducent van Europa.

Hoe ziet het er thans aan den overkant uit? Wat steenkolen aangaat, was Engeland steeds een exporteerend land, doch zijn kolen-uitvoer is intusschen vastgelopen, aangezien er aan den eenen kant geen transportmogelijkheden meer bestaan en er aan den anderen kant een tekort aan mijnwerkers heerscht, die onder de wapenen werden geroepen, dan wel zijn overgegaan naar andere takken van nijverheid. Ten opzichte van ijzer en staal heeft Engeland nooit in eigen behoefte kunnen voorzien. Door het wegvallen van het vasteland van Europa als leverancier hebben de Britten vijf zesden van hun erts-invoer verloren. Bovendien moest Engeland een aanvoer van schroot en ijzer van 4.5 miljoen ton uit Europa derven. Hulp kon nog slechts komen uit de Vereenigde Staten met hun geweldig productievermogen van 51 miljoen ton ruw ijzer en 75 miljoen ton ruw staal per jaar. De Noord-Amerikaansche ijzerexport is dan ook in 1940 opgelopen tot 11 miljoen ton, om in 1941 echter in de zakken tot 6 à 7 miljoen ton. In het afgelopen jaar hebben de Noord-Amerikanen blijkbaar al geen kans meer gezien om de Engelschen in den vereischten omvang met ijzer en staal te ondersteunen. De Engelsche industrie heeft in haar jaarverslag over 1941 moeten toegeven, dat de overgang naar de oorlogshuishouding nog niet volledig was geslaagd en dat de reglementeering van overheidswege geenszins behoorlijk functioneerde. Er wordt vooral over geklaagd, dat het overzeesche erts een geheel andere samenstelling dan het Europeesche

(Vervolg op pag. 13)

Volkorenbrood bevordert de gezondheid

MIJ. VOOR MEEL- EN BROODFABRIEKEN N.V. VIJZELGRACHT 28

TELEFOON 37296

DORFKRUG „ZUM PETER”

(DIE FIDELE BAUERNSTUBE)

SPECIALITEIT SCHULTHEISS-PATZENHOFER BIER.

VOETBOOGSTRAAT 4

AMSTERDAM-C.

MARTIEN BEVERSLUIS:

DE POEZIE IN SNEL VERVAL

Joodsche voorlichting en haar ontbindende invloed

Het verval, waarin de Nederlandsche dichtkunst de laatste decennia is geraakt, is ten deele een gevolg van de oververzadigdheid aan vorm-schoon, ten deele van den invloed aan joodsche en decadente elementen.

In de jaren 1880—1920 beleefde de poëzie hier te lande een sterken opbloei. Er werd niet alleen genadeloos afgerekend met de versuikerde rethorische schoonschrijverij der predikanten, doch er werden ook groote nieuwe poëtische werken geschreven.

De eerste sonnetten van Jacques Perk en Willem Kloos, de frissche natuurpoëzie van Frans Bastiaanse, de bezonnen gedichten vol wijsheid en diepzinnigheid van Albert Verwey waren een herademing.

Doch reeds voordien had het Germaansche epische gedicht van Marcellus Emants „Godenschemering“ een geest gebracht, welke wel zeer verschilde met de bombastische jeremiaden van den predikant-jood Da Costa, de berijmde preeken van Ter Haar en Bennink Jansz en de zoetsappige vroomheid van Beets en zijn nakomers.

Maar een ware revolutie in de poëzie bracht wel het onsterfelijke gedicht „Mei“ van Herman Gorter.

Tot op den dag van heden is m.i. in Nederland geen poëzie geschreven, die zoo zuiver den Germaanschen geest ademt, niet alleen naar strekking, doch vooral naar den vorm. Door en door gezond van taal, rijk van beeld en muziek, oorspronkelijk en fantastisch, maar tevens eenvoudig en klaar, werd dit grootsche Nederlandsche poëem één der waardevolste die ooit hier of elders geschreven zijn.

Gorter's „School der poëzie“, de periode tusschen zijn zuiver beeldende natuurlyriek en zijn socialistisch oeuvre, opende nog verdere perspectieven, doch zij bleef een persoonlijk, hoe-wel interessant experiment. Gorter daalde diep af in de geheimzinnige spelonken der taal om er hier en daar in verdwaald te geraken, doch elders uit op te duiken met rijke schatten.

Hoe men ook over dit experiment denken moge, vast staat wel, dat na 1888 de mogelijkheid tot verdieping en verrijking van het Nederlandsche gedicht was geschapen.

Wij hebben in de jaren van 1910 tot 1920 een periode beleefd, waarin de invloeden van Gorter en Verwey op de jongeren beurtelings be- speurbaar waren. Meer en meer verbleekte echter de argeloze natuurlyriek en maakte plaats voor die van het verstand en de idee. De invloed van Verwey werd sterker. De poëzie splitste zich in richtingen en stroomingen. (Boutens, Leopold, Roland Holst éénerzijds — Gossaert, Van Eyck, De Mérode anderzijds).

De wereldoorlog 1914—'18 bracht hier een accent van bitterheid, ironie en levensmoetheid mee (Martin Nijhoff, Kelk), zoodat zich in de jongeren, die zich in 1919 verzamelden rond het tijdschrift „het Getij“ reeds duidelijk allerlei aspecten weerspiegelden.

De bloemlezing „De jongeren“ die destijds uitkwam, was dan ook een allerzonderlingst samenraapsel van tegenstrijdige elementen. Men vond daarin zwakke natuurdichters, als Groenevelt en Zeidenhuis, den Verwey-volgeling De Mérode, den voor dien tijd hypermoder- ling De Mérode, den Oosterschen dichter Noto Seenen Nijhoff, den Oosterschen dichter Noto Seenen en de beiden joden Martin Permys en Her- man van den Berg, alsmede den hoogst ver- warden dichter Hendrik de Vries.

Zonderling en droeviger testament van de grootsch begonnen poëzie-richting van 1880 is nimmer gegeven dan in deze, met evenveel bravour als nu „Stille Opmars“ aangekondig- de bloemlezing. Ook dit werk heette toen „uni- verseel“ en „classiek“; ook dit werk werd als „nieuwe richting“ gepropageerd en voor het onderwijs „aanbevolen“.

De ziel van deze richting was de jood Her- man van den Berg, wiens invloed zeer groot

was en wiens leerstellingen gretig navolging vonden. Vermengd met den invloed van den jongen Nijhoff, die in zijn „Wandelaar“ de levenshouding aannam van iemand, wiens handen „zich tot geen daad meer wilden hef- fen“ en die de wereld aanzag als „een mo- ten“ en die de wereld aanzag als „afstand“ zaiekspel zonder perspectieven“ op „afstand“ en beurtelings de zuivere liefde voor zijn moe- der bezong en de afgrijsselijke decadentie eener verkeerde liefde propageerde, werd deze zgn. poëtische nieuwe richting een dol- de huis en bordeel, in elk geval een gevaarlijk doorgangshuis voor het jongere dichtersge- slacht. De frissche bloemgeur, de van koren en zee bezwangerde wind van Gorter's Mei het stralende licht van Holland's land en duin, werd verpest door de lucht van kelderplanten, schimmel en saletparfum.

Ik moge hiervan eenige voorbeelden aan- halen. Men leze dit perverse sonnet van Nij- hof en denke dan aan Kloos' sonnetten over de zee.

POLONAISE

Welkende bloemen in het bloedloos licht,
Branden nog de lantarens in de straat.
Boven de huizen grauwet de dageraad,
Een groene grijns van Gods gruwlijk gezicht.

Wij grijpen angstig naar een laatste daad.
De vaart der wereld wordt in ons verricht;
Ons leven, in verwildering ontwricht,
Heeft nog de rust niet die zich sterven laat.

'k Zie in jouw oogen, in dien bruinen glans,
Den waanzin als in de oogen van een aap
En het rumoeren van een dooden-dans —

En als mijn hand je gele naaktheid streelt,
Wring 'k een vertrokken glimlach als de knaap
Die met zijn moeders doode lichaam speelt.

Een element van zedelijke verwording deed haar intrede in onze poëzie en vond gretig na- volging en verbluffenden bijval.

Het waren enkele critici, die tegen deze ver- loedering protesteerden en het was o.m. Carel Scharren, die in De Telegraaf deze poëzie open- lijk veroordeelde, hetgeen tot gevolg had, dat hij niet lang daarna werd vervangen door mo- derner critici. Merkwaardig was, dat nadien de schijngeesten als Pierrot, Colombine, Har- lekijn en andere gepoederde Jan Klaassens de dichtkunst tot een soort carnaval maakten. Maar ondanks dit alles gaf Nijhoff tenminste nog blijk van talent en ik zou hem zeer te kort doen, indien ik niet wees op de zeer fraaie verzen, die hij naast deze voorbeelden van liederlijke verwording heeft geschreven.

De jood Herman van den Berg echter maakte de verwarring veel grooter, toen hij met zijn quasi-diepzinnige artikelen en volmaakt waa- zinnige rijmsels het Nederlandsche publiek met gewichtig poëta bezwoor, dat deze soort nieuwe dichters de directe, de wezenlijke, de echte, de toekomstige was. Ik citeer hier één zijner verzen en ik verzoek de lezers wel te willen aannemen, dat er geen woord misdrukt of vergeten is.

Daar het vers te lang is, zal ik het achter elkaar zetten met streepen waar de regels wer- den afgebroken. Wie er iets van verstaat mag het zeggen. Toch werd het voor schoolgebruik aanbevolen. Men oordeele:

LIED

Witte stervelingen, — die mij weet — sterfe- lijk te zingen — van wat deed — méér dan volk en dieren: — in een lach — zachte fees- ten vieren — al den dag: — van wat aan uw wanden, — vroege vrouw — sluimer legt en handen — tot een vouw; — van wat eens het kleine — zonlicht wint, — van het weer-ver- schijnen — dat heet Kind! — Witte stervelin-

gen — die mijn naam — sterfelijk hoort zin- gen — langs uw raam — met dit kort aandui- den; — dat een man — enkel dacht te luiden, — enkel van — grootheid was de zanger — geen van klein — laat de stem niet langer — dolend zijn.

Zegt de stem die keeren — klimt in nacht, — aan uw gevel scheren — hare vacht, — zegt de stem en klimmer — dat de man — dat de man niet immer — enkel van — grootheid riep te juichen: — vaak het oog — diep van tee- ders, buigen — moest, en boog — over veel en schooner — dan hij zag, — luidkeelsche bewoner — van den dag: — dat waarmee hij voelde — zijn verlang — meer was dan 't ver- moede — kleur dan klank, — meer was dan de wegen — torsend zon — dat hij sluik bewegen — volgen kon — van wat aan uw wanden, — vroege vrouw, — sluimer legt en handen — tot een vouw; — van wat eens het kleine — zonlicht wint, — van het weer-ver- schijnen dat heet Kind, — en het sterfelijk zin- gen, — zingen liet, — witte stervelingen, — in zijn lied . . . .

Niet waar? Dit is wel de grootste kolder, die men bijeen kan flansen!

Deze hysterische jood, die het bij voorkeur heeft over „grondzang van teelten“ en „geest op schonken“, over „bronstige menschen en dieren“ en die op verdeckte wijze zijn zwoele, Oostersche lusten botviert in een taal, die spot met elk begrip van rede, schoonheid en poë- zie, werd jarenlang hier gepropageerd in dag- blad en tijdschrift als één der meest vooraan- staande, godbetere, Nederlandsche dichters.

Schoon werd geprezen deze joodsche war- taal:

Hij volgde haar hoofd, dat krom tegen de wanden,
en strakte zijn naakt, waaraan de ruimte brak,
tot een Forscher doel met scherper gedreven randen.
Eindelijk stond zij voor hem; hijgde, en sprak:

„Ik ben de bronst, die uwe bronst gemoette,
ik ben, die uwe lust met lusten knot;
Leven is wat wij, dood, ons heugen moeten —
den dooden is geen heugnis dan 't Genot.“

„Leven tiert. Uit uw kerken weer groeit het leven,
die, 't gelaat herdrenkt in d' aanvanklijken glans,
hun enorme koepels als moederborsten geven
aan den zóolang gespeenden trans!“

De argeloze zuiverheid van het kind van „Mei“ verliefd op Baldur, dat slechts kort hier den Germaanschen grond bedanste en bezong, werd weggespuwd door een sensueelen zoon van Israël.

Natuurdichters, schrijvers van redelijke en welgevormde taal, werden door deze Getij- dichters, die zich in aantal ras vermeerder- den, als epigonen van 1880 weggekreten, ter- wijl in de groote dagbladen en periodieken de critiek in handen dezer decadenten, taalver- knoeters, joden en jodenknechten kwam.

In een volgend artikel wil ik wijzen op de voortzetting dezer invloeden van ontbinding in de dichters Slauerhoff, Marsman en den jood Victor van Vrieslandt.

Ik heb vroeger geprotesteerd en protesteer nu nog, niet tegen een andere opvatting over poëzie of een andere politieke instelling, maar tegen de pornografie en de vormontbinding. Deze slechte invloeden beheerschen nog groo- tendeels de thans in „stille opmars“ voorttrek- kende jongeren en het is goed dat vast te stel- len, nu de tijd der groote afrekening is aan- gebroken.

Veere, „de Veste“, 14 Juli

De vraatzucht der zee

(Van onzen medewerker buitenland)

BEGIN Juli verscheen in de "Times" nog altijd het leidende blad in Engeland, al is de omvang door het daar bestaande papiergebrek zoodanig ingekrompen, dat de Nederlandsche kranten er nog dik bij lijken, een waarschijnlijk van hoogerhand geïnspireerd artikel, gewijd aan de tonnageverliezen. Woordelijk heet het daarin: "Wij gingen dezen oorlog in met belangrijk minder schepen dan in 1914, terwijl de eischen gestegen zijn. Alle nabijgelegen landen, waaruit wij vroeger onze levensmiddelen en grondstoffen ontvingen, bevinden zich in handen van den vijand en om datgene te halen, wat wij vroeger voor de deur vonden, moeten onze schepen nu lange reizen maken. De steeds verder voortschrijdende mechaniseering dwingt ons bovendien om steeds omvangrijker worden de uitrustingen, over geweldige afstanden, naar onze op veraf gelegen oorlogsterreinen strijdende troepen te vervoeren." En na erop gewezen te hebben, dat in den vorigen oorlog Italië, Frankrijk en Japan bondgenooten waren, waardoor op de Middellandsche Zee, den Indischen Oceaan en den Pacific vrijwel onbekommerd gevaren kon worden, terwijl het toen reeds zoo gevaarlijke duikbootwapen, thans nog versterkt door de vliegtuigen, die niet alleen belangrijke verkenningendiensten bewijzen, doch daarnaast met hun bommen nog menig schip in den grond boren, komt het blad tot de slotsom, dat het eigenlijk niet te verwonderen is, dat de verliezen zwaar zijn en dat de toestand ook op dit, alle wereldzeën omvattende front, hoogst ernstig is geworden.

Een dergelijk artikel, op een oogenblik, dat de toestand in Noord-Afrika kritiek is, dat de legers in de Sovjet-Unie wankelen, dat opstanden in het nabije Oosten dreigen en dat de situatie in Brits-Indië met den dag zorgelijker wordt, verdient de aandacht. Toch verwondert het ons niet, dat de "Times" dit artikel, nog wel voorgegeneuried van officiële zijde, aanheft. Evenmin als de conclusie van het blad ons verwondert. Integendeel, wij, die van week tot week de resultaten, die de duikbooten en vliegtuigen der Asmogendheden sedert September 1939 behaalden, volgden, die de onveiligheid van den Atlantischen Oceaan, de Noordelijke IJszee en de Stille Zuidzee kenden en die bovendien wisten, dat, terwijl de routes verlengd, de vaartsnelheid door de noodgedwongen invoering van het konvooienstelsel vertraagd werden, begrepen den ernst der situatie, waarin Engeland kwam te verkeren, reeds geruimen tijd. Maar hoe dit ook zij, deze late, voor Engeland te late, erkenning van het gevaar, staat wel in schrille tegenstelling tot de lichtvaardige uitingen, welke wij ons uit het

begin van den oorlog herinneren. Want toen, op een oogenblik, dat de Duitsche duikbooten hun oorlogsposties nauwelijks hadden kunnen innemen, toen Italië en Japan nog passief bleven en de Amerikaansche wateren wegens de officiële neutraliteit der Ver. Staten nog geen oorlogstoonneel waren en toen bovendien het aantal Duitsche duikbooten veel en veel geringer was dan op dit oogenblik liet de Britsche regeering verklaren, dat het duikbootgevaar reeds overwonnen was. Zij wees er op, dat Engeland de lessen uit den wereldoorlog, toen het door zijn scheepsverliezen reeds éénmaal op den rand van den ondergang was gebracht, goed geleerd had. Het moge zoo zijn, maar klaarblijkelijk heeft het die lessen toch nog niet goed genoeg geleerd en de geheele wereld geeft het thans onvoldoende. Engeland blijft zitten met de gebakken peren, terwijl het meende, zich te goed te zullen doen aan kastanjes, die anderen uit het vuur haalden.

In de Angelsaksische landen is in de laatste maanden, die ongekend hooge scheepsverliezen brachten, de tendenz merkbaar geworden om de daardoor verontruste publieke opinie op te monteren met cijfers uit de plannen, die beraamd worden om den strijd, tegen alle verliezen in, ten slotte toch nog tot een succesvol einde te brengen. Wij hebben er al eens eerder op gewezen, dat deze cijfers op papier klinken als klokken, doch vooral ten aanzien van de Ver. Staten, die toch de rol van everancier kregen toebedeeld, nog lang geen werkelijkheid zijn. En dat de Duitsche soldaat — „public enemy number one” immers — zich evenmin als zijn Italiaansche of Japansche wapenbroeder met cheques en statistieken laat verslaan.

Toch mogen wij de werkelijke productiecapaciteit der geallieerde landen niet onderschatten. Integendeel, het is mogelijk, dat op den duur in de Ver. Staten wel zooveel kan worden geproduceerd, dat op verschillende punten Europa wellicht overtroffen wordt. Zouden wij deze mogelijkheid ontkennen, dan zouden wij daarmee wellicht op dit oogenblik een goede propaganda kunnen voeren, doch de koude douche, die het Engelsche volk keer op keer ondergaat, bewijst maar te duidelijk, wat het gevolg is van propaganda, gekaseerd op onwaarachtige gegevens. Trouwens, wij nemen aan, dat de Britsche regeering de mogelijke gevolgen van de door haar gevoerde propaganda ook meer dan eens heeft overwogen. Echter, omdat zij nimmer tastbare resultaten kon aantoonen, omdat nederlaag op nederlaag, terugtocht op terugtocht en tegenslag op tegenslag volgde,

bleef haar geen anderen weg, dan steeds weer te wijzen op een fata morgana, die zich in deze woestijn der troosteloosheid in schoone kleuren verhief. In de hoop, dat al kon deze natuurlijk nimmer worden bereikt, nog voor het te laat was, een oase te vinden, die verkwikking bood. En deze hoop, het wordt steeds duidelijker, blijkt ijdel. Daarentegen veroorloven de successen, die elkaar zoowel op militair, als politiek en economisch terrein regelmatig opvolgen en aanvullen, den Asmogendheden haar propaganda in een geheel andere richting te leiden. Weliswaar brengt zij het volk daarmee niet in de hoerastemming, die de volgelingen van Engeland nu al zoo dikwijls beleefd hebben, maar zij houdt het besef levendig, dat deze oorlog een strijd is, die gevoerd wordt op leven en dood en die, wil hij met succes beëindigd worden, regelmatig groote offers eischt.

DE groote vraag, welke in het kamp der Geallieerden steeds dringender gesteld wordt en die dan ook naast en in samenhang met de gebeurtenissen in het Oosten en in Afrika van beslissende betekenis voor den afloop van den oorlog is, luidt: Is het mogelijk evenveel of zelfs meer nieuwe schepen te bouwen als er thans verloren gaan? Acht maanden geleden gaf Knox, de Amerikaansche minister van Marine, die zich toen, vanwege de neutraliteit van zijn land, nog een eerlijker houding kon veroorloven dan zijn president thans vermag, reeds het antwoord. Op 9 October 1941 verklaarde hij in een te Chicago gehouden vergadering: „De Duitsche duikbooten boren meer schepen in den grond, dan er nieuwe gebouwd kunnen worden.” Die maand torpedeerden de Duitsche duikbooten 441.300 br. ton. En daarom weten wij, nu in de maanden Mei en Juni circa 1.800.000 br. ton werd vernietigd, dat het antwoord op deze vraag, thans gesteld, niet anders kan luiden. Trouwens, nog zeer kort geleden zeide de Amerikaansche admiraal Vickery, die toch als vice-president van de commissie voor den bouw van handelschepen in de Ver. Staten wel eenigen kijk op de situatie zal hebben, dat de in Juni aldaar gereed gekomen schepen, in de verste verte niet opwogen tegen de verliezen, welke waren geleden. Laten wij de astronomische getallen, waarmede president Roosevelt al jongleerend zijn publiek pleegt te vermaken, even rusten en bepalen wij ons tot de nuchtere mededeelingen omtrent de schepen, die in werkelijkheid gereed gekomen zijn, dan blijkt dat van 1 Januari tot en met 10 Mei 1942, 120 schepen, tezamen ongeveer één miljoen ton metend, in de vaart kwamen, waartegenover een verlies van 2.5 miljoen ton staat, ongeacht de tonnage, die door aanvallen, stormen, mijnen en het optreden der Japansche en Italiaansche marine naar den bodem van den oceaan verhuisde!

Te beweren, dat de scheepsbouwproductie der Ver. Staten haar hoogtepunt reeds heeft bereikt, zou voorbarig zijn. Echter zullen de moeilijkheden, waarmede iedere verdere uitbreiding gepaard gaat, toenemen. Ook wordt de aanvoer van de grondstoffen, waaruit de nieuwe schepen moeten ontstaan, door het steeds weer verloren gaan van nog meer schepen, voortdurend moeilijker.

Vóór Engeland en Amerika den strijd wegens gebrek aan schepen zullen moeten opgeven — en er zijn deskundigen, die aan de hand van controleerbare cijfers meenen te kunnen concluderen, dat dit oogenblik reeds bedenkelijk nabij is — behoeft waarlijk niet het laatste schip der Geallieerden in de golven te zijn verzonken. Zelfs een relatief groote vloot zal op een gegeven oogenblik onvoldoende zijn om te voorzien in de minimale behoeften, die de strijdende legers der in den totalen oorlog gewikkelde bevolkingen hebben. Gelijk niet de laatste fabriek, het laatste korenveld der Sovjet-Unie bezet of verbrand behoeft te zijn, alvorens de bolsjewistische tegenstand ineen zal zinken. Ook hier in dit reusachtige land met zijn tot het uiterste uitgezogen bevolking geiden nu eenmaal minima, welke zich niet ongestraft in benedenwaartsche richting laten overschrijden.

Industrie-bureau KRIEGER & Cie.
Düsseldorf-Grafenberg

GRIMMSTR. 39 TELEFOON 60844

Uw leverancier voor lucht- en brandbeschermingsmateriaal, sanitaire artikelen, industriële benodigdheden en werktuigen.

Joh. Kokkelkoren

REPARATEUR

van alle soorten rotatie- en stopcylinderspersen

Speciaal voor

HEIDELBERGER DRUKAUTOMATEN

Demontages, montages en verplaatsingen

RAAMSTEEG 12 - HAARLEM

Bezoekt het

Scala-theater

Potterstraat
UTRECHT

Fa. Albert Schuijjer
Juwelier Antiquair

LANGE POTEN 43

TELEFOON 115281

DEN HAAG

Juweelen
Goud en Zilver

Vraagt, alvorens tot aan- of verkoop over te gaan, gratis ons advies.

Beëdigd expert:

Roelof Citroen

Juweliers sinds 1850

AMSTERDAM:

Kalverstraat 1 - Telefoon 37658

DEN HAAG:

Hoogstraat 23 - Telefoon 111757

M. H. Gauhl & Co.

BONTWERKER

voor het betere genre

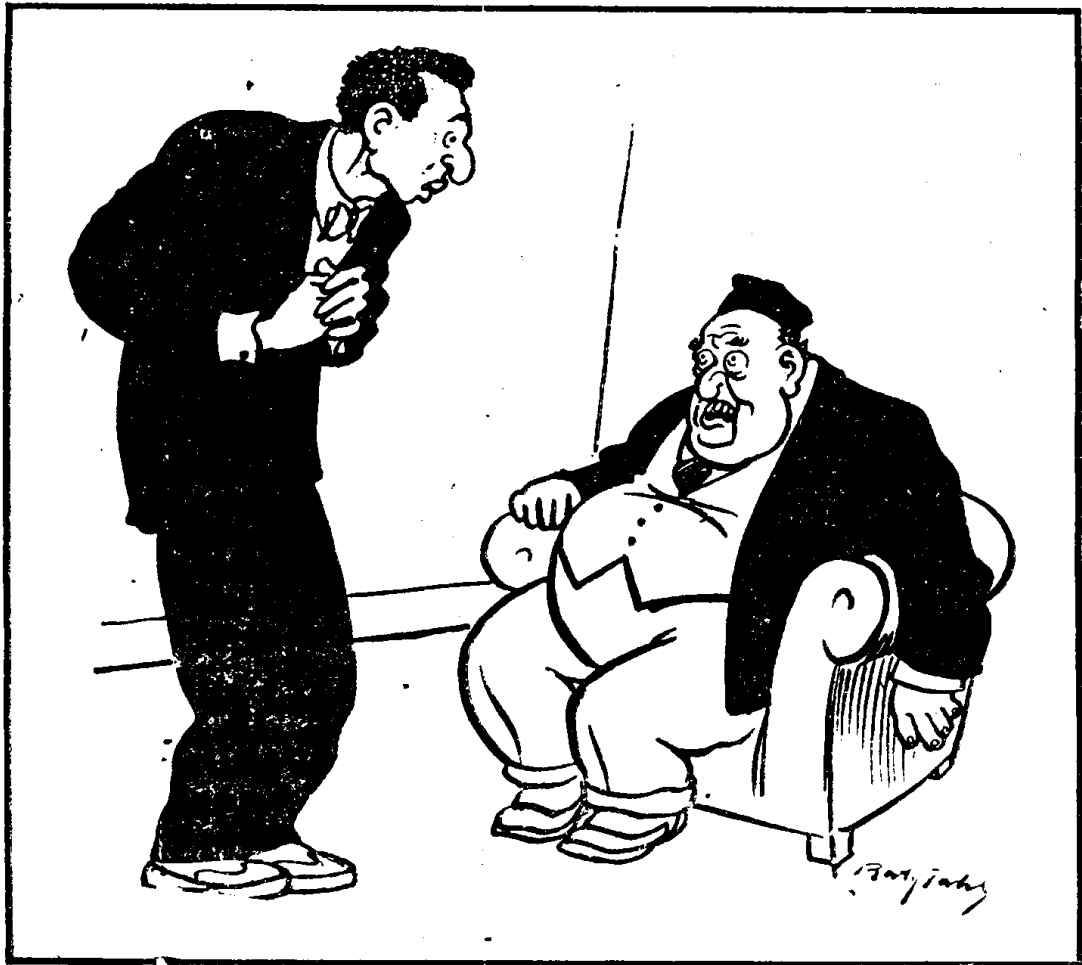
Den Texstraat 10

AMSTERDAM — Telefoon 37426

C. M. W. BERNHARD

Makelaar in Effecten

Lid v. d. Vereniging v. d. Effectenhandel
Leliegracht 9, Amsterdam-C, Tel. 44393
Gedurende beurstijd Tel. A'dam 40730

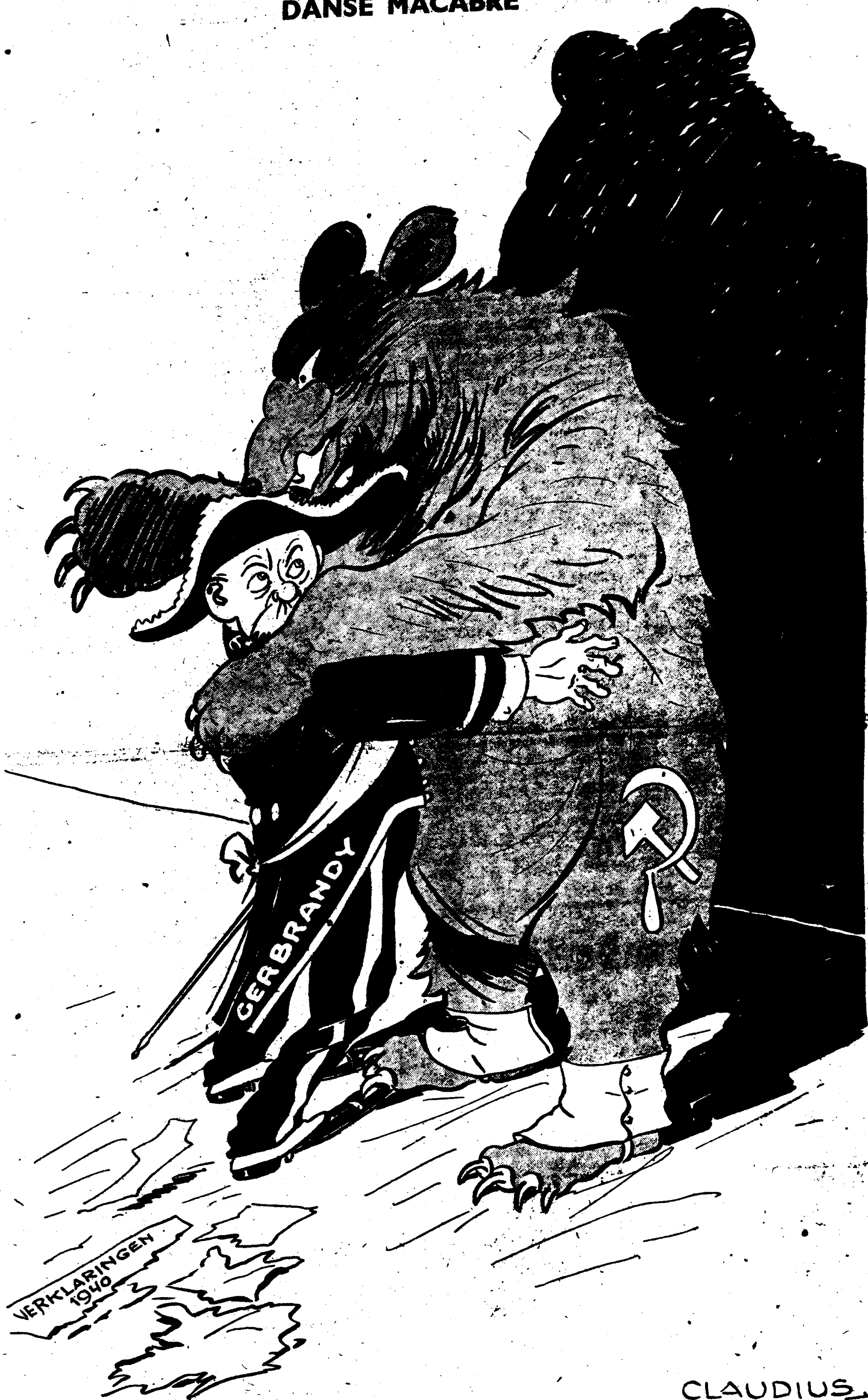

(„Akbaba”, Ankara)

De zoon: „De kelder is overstroomd, vader!”
De vader: „Nah! Nah! Waarop wacht je dan?
Doe het in flesschen en verkoop het!”

DANSE MACABRE

'TWEED, DIE STERVEN GAAN, GROETEN U!

NIEUWS UIT NIEUW-JUDEA

Mrs. Rosenfeld danst in cellophaan Een ontzettende sensatie

(Van onzen vliegende vlugschrijver)

JEW YORK (Jewessah) 29 Juli 1952 — Hedenavond vond in de hoofdstad van New-Judea een groote feestavond plaats ter viering van de a.s. Amerikaansche overwinning op de Engelschen, waarop tal van prominente figuren uit Amerika's openbare leven tegewoerdig waren. In het middelpunt der belangstelling stond Mrs. Eleonora Rosenfeld, de echtgenoot van de min of meer jiddische president van de Jewessah. Zij was vergezeld van Mr. Samuel La Guardia, die zoojuist was teruggekeomen van een tournee, waarbij hij de zgn. Amerikaansche inboorlingen van de Jewessah had gewezen op den pioniersarbeid van het jodendom in deze gewesten. De tournee is, naar wij vernemen, een groot succes geworden. Mrs. La Guardia had veel bewijzen van aanblijfsgezindheid in ontvangst te nemen van inheemsche moeders, die zeiden, dat zij tot aan hun laatsten snik hun kinderen zouden afstaan tot heil van Israël. „Er is geen twijfel aan”, zoo verklaarde Mr. La Guardia had veel bewijzen van onze uitverkorenheid gelooven. Vermelden wij nog, dat het geheele personeel van den energieke burgemeester van Jew-York uit blanken bestaat. „Het is

een plicht van de leiders der Jewessah,” aldus Mr. La Guardia, „de inheemsche bevolking zooveel mogelijk te laten werken. De blanken hebben behoefte aan werken, maar wij, Oosterlingen, kunnen het er zonder doen.”

In den loop van den avond verscheen de min of meer jiddische president himself. Hij gaf, zooals steeds bij zulke gelegenheden, uiting aan zijn droefheid, dat de hoeveelheid jodenbloed in zijn aderen zoo betrekkelijk gering is. „Maar,” zoo zei hij, „mijn kinderen zullen allen uitverkoren gezinnen vormen, dat belooft ik u!” Zooals men weet, is Mr. Rosenfeld na de fusie der joodsche en christelijke kerken in de Jewessah opperhoofd der Alleenzaligmakende Kerk aldaar geworden. Hij maakte van zijn functie gebruik, om de bijeenkomst met een gebedje te openen, waarna hij eenige Jeruzalemsche klaagliederen zong. Vervolgens speelden de Jolly Jewish Jazz Junglers een gesyncopeerde psalm Davids, die door de heele zaal werd meegebruld. De stemming werd hierna voortreffelijk.

Mrs. Rosenfeld trad nu op het podium en met assistentie van Jewessah's eerste financiers, bonzen en politici voerde zij den bekenden dans „Eva's First Birthday” uit, waarvan de muziek van Mr. Nathan Schraubenschreiber is, terwijl de costuums geheel uit cellophaan bestaan, wat een uitermate aan-trekkelijken aanblik bood. Onder een donderend applaus van de heerschende kaste begaven de executanten zich onder het publiek, waar zij letterlijk geplukt werden. De stemming werd hierna om te gillen.

Rabbi Lewis Joveson maakte hiervan gebruik om een inzameling te houden voor de joden, die zuchten in de concentratiekampen. Het bracht een bommezompe op, maar de inzamelingscommissie kwam tot de ontdekking, dat het geld toch niet overgemaakt kon worden, weshalve men besloot het feest in het volgend nummer van dit blad voort te zetten. Bij het ter perse gaan van deze editie was de stemming om te bezwijmen.

Hoofredacteur: Gerrit Stroopop, Leuterkerke, plaatsvervanger van den hoofredacteur: Eli Krantenman; adviseur: hoofdredacteur: Sam Onderwijzer; secretaris van den hoofredacteur: Maup Pennevoerder; adjudant van den hoofredacteur: Julius Korporaal; chef van dienst: Harry Ossedrijver; eerste redacteur buitenland: Joseph Lopes de Vitos; tweede redacteur buitenland: Moos van Praag; eerste redacteur binnenland: Lou Waterman; tweede redacteur binnenland: Piet Jansen; eerste redacteur kunst: Sal Voorzanger; tweede redacteur kunst: Moritz Ballegoier; eerste redacteur financiën: Aron Goudekettling; tweede redacteur financiën: Marcus Schijvendraier; eerste redacteur geestelijk leven: Rabbi Mozes Hangjas; tweede redacteur geestelijk leven: Ds. K. W. A. K. Zalvertroost; eerste redacteur sport: Izaak Wegloop; tweede redacteur sport: David Knokker; eerste redacteur agrarisch leven: Benjamin Uienkruier; tweede redacteur agrarisch leven: Levie Augurkiesman; eerste redactrice vrouwenrubriek: Sara Soep; tweede redactrice vrouwenrubriek: Rache-Vetklep; eerste redacteur ontspanningsrubriek: Ies Aziinman; tweede redacteur ontspanningsrubriek: Nathan Poepjes; fotoredacteur: Jacob Blitz.

De tekst van de week

Ten gerieve van onze vele predikanten- en pastoors-lezers zullen wij vanaf heden in deze rubriek wekelijks een bijbeltekst opnemen, die als uitgangspunt voor politieke preeken en sermoenen van allerlei aard mitsgaders knapen-, maagden-, mannen- en vrouwenverenigingen, naai- en andere kransjes en was dies meer zij ka dienen. Hopelijk voorzien zij in een lang gekoesterde behoefte en vervullen zij een zegenrijk werk. Dat zij velen tot leering en overpeinzing mogen strekken is de innige bede van

Ds. K. W. A. K. Zalvertroost
Pr. Ignatius S. J. (Gerrit Graai)

De goddeloozen zullen terugkeeren naar de hel toe, alle godvergeten heidenen.

(Ps 9 : 18)

GOUDEN PRIESTERJUBILEUM

(Per schmoesdraad)

Onze Zemi-ovvizeele medewerker Rabbi Z. Z. Zuikerbuik vierde dezer dagen zijn 50-jarig priesterjubiläum. Het spreekt vanzelf, dat het den jubilaris, die nog zeer kras genoemd mag worden, op den heuglijken dag niet aan belangstelling ontbrak. O.a. waren er telegrammen van Het Nederlandsch Volk en De Nederlandsche Regeering Overzee, zomede van De Christelijke Kerk O.R.T. — Rabbi Z. hield een korte feestrede, waarin hij uiteenzette hoeveel moeite het hem

in de afgelopen 50 jaar gekost had christelijk Nederland, warm te houden voor de Joodsche gedachte, die het meer dan 16 eeuwen heeft gekoesterd. „Echter”, zoo zeide Rabbi Z. (*), „in deze drommels donkere dagen der duivelsche duisternis pruchten wij de vlukken van onzen arbeid”. — Wij wenschen Rabbi Z. Z. Zuik. (*) nog een gebenschten ouden dag in Litzmannstadt!

SAL VOORZANGER
(*) In verband met de papierschaaarste beknot. — Red.

HET MEEST GEPREZEN GROOTBLAD.
Uitgever: A. B. C. KOLDERT; Hoofdkantoor: GERM.

Wetenschappen en zoo

De „Judosau(ge)”

Een opzienbarend

Onze half-intellectuele medewerker

Door de slechte verbindingen heden, dat men in Afrika een ontdekking heeft gedaan. Bij zegevierenden opmarsch in

Kenya stuitten onze Britsche broeders op een kraal, waar zij een diersoort aantreffen, die zeer waarschijnlijk de „missing link” tusschen de oerdieren der schepping en het volk Israëls, m. a. w. tusschen de dierenwereld en het menschengeslacht vormt. Eensdeels nog zeer primitief en in een primair stadium van biologische

deze ontdekking groote perspectieven. Anglo-Amerikaansche staten, die de geheele wereld is opgehoopt! slagen het goud dienstbaar te maken, het probleem, waar met het goud Morgenthau dag en nacht bezig. Wij hopen, dat onze lezers, de Amerikaanse overwinning te wanhopen krijgen. Het is ons gelukt een exemplaar der Judosauri bij mededeelingen wordt daardoor opname zijn tegen den prijs van Administratie van De Telefoon.

Uit het dagboek van David Cohen

9)

Zij hadden waarschijnlijk geen ander antwoord verwacht. Ik was nu alleen heer en meester in de bakkerij. Ik zorgde er wel voor, dat de omzet niet achteruit ging. Het gelukte mij zelfs om de verdiensten nog te vermeerderen. Toen het echtpaar Deegmans dit bemerkte, verviel de laatste controle en kon ik doen en laten wat ik wilde.

Nu moet ik nog een kleine episode inlassen, die van het grootste gewicht was voor mijn later leven, n.l. mijn kennismaking met Rebbe Samuel. Ik had het geluk niet het uiterlijk van een jood te hebben. Slechts een uitstekende gelaatskundige kon mij mijn joodsche afstamming aanzien. Ik noem dit een geluk, want daardoor was het mogelijk mij steeds in te dringen bij de christenen. De christen is nu eenmaal van nature antisemiet. Dat heb ik heel mijn leven ondervonden. Zeker, er zijn tijden, dat ze ons beter kunnen verdragen, zooals nu op het oogenblik dat ik deze bladzijden schrijf. Maar dat is te danken aan het Socialisme. Hier zou ik haast lyrisch kunnen worden om in schoone woorden de zegeningen van het Socialisme en het communisme te bezingen.

„Wat?” zul gij in stomme verbazing u afvragen. „Bezingt gij, kapitalist, de zegeningen van het socialisme en het communisme, dat toch juist de doods vijanden zijn van het kapitalisme?”

Fijntjes glimlachend moet ik u dan op mijn beurt vragen:

„Och, lieve lezer, zijt gij er dan ook ingevlogen?”

Maar om eerlijk te zijn: ook ik zelf zou er ingevlogen zijn, als ik niet Rebbe Samuel had ontmoet, die mij volkomen ingewijd heeft.

Ik zag er dus niet als een jood uit. Het echtpaar Deegmans was fijn-christelijk en vervulde nauwgezet zijn kerkelijke plichten. Op den duur gingen zij een zachten drang op mij uitoefenen om ook met hen mee naar de kerk te gaan. Daar voelde ik niets voor. Toen zij dan op zekeren avond weer begonnen over de kerkelijke plichten, zei ik kort en bondig, dat ik een jood was en dus niets met hun godsdienst had te maken.

Zij werden er stil van. Maar na een poosje nam bakker Deegmans mij nogmaals onderhanden.

„Jongeman, godsdienst moet er zijn en de schepselen moeten hem scheppen eeren: hetzij in den geretormeerden, hetzij in den lutherschen, hetzij in den joodschen godsdienst. Wij staan er op, dat je dus de plichten van je godsdienst onderhoudt!”

Dit was op een Vrijdagavond.

Heel naief vroeg ik toen:

„Dus dan gaat u vannacht de bakkerij in en brengt morgen het brood aan de klanten?”

„Hè? Wat?” schrok Deegmans op.

„Ja, natuurlijk! Het is morgen immers sabbath en dan mag ik als jood niet werken!”

Sindsdien werd er nooit meer bij mij op aangedrongen om mijn plichten als jood waar te nemen.

Toch bleef dit gesprek niet zonder invloed op mij. Ik had en dan toch wel eens de behoefte om met mijn rasgenooten samen te zijn. Ik raadde dat je er altijd wat kon leren. Ik ging hier en daar eens informeren en men verwees mij tenslotte naar Rebbe Samuel, die in groot aanzien stond bij de joodsche gemeente. Er ging een roep van heerlijkheid van hem uit. Het was een kleine, magere man met een volle, zwarte baard. In zijn huis droeg hij altijd de kaftan. Hij ontving mij hartelijk. Zijn koele, zwarte oogen fonkelden van dweepzucht als hij sprak.

Toen hij mijn naam hoorde, sprong hij vol blijdschap op.

„David Cohen? Dat is een heerlijk voorteken! David, de kleine man die den reus doodde! En Cohen! Het oeroude priestergeslacht!”

Nu was ik zelf nooit erg trots geweest op mijn voornaam, of beter gezegd, op dien voorvader David. Ik bekijk de zaken tamelijk nuchter. Per slot van rekening was het toch een gemeene streek van David geweest. De heidenen hadden de Joden tot een eerlijk tweegevecht uitgedaagd. Hier durfden de Joden niet op ingaan. Maar wat deed David? Op verren afstand slingerde hij een steen naar het hoofd van Goliath. Hier was geen sprake meer van een eerlijk tweegevecht.

Ik sprak in dien geest tot Rebbe Samuel. Ontzet hief deze beide handen afwerend op:

„Houd op, arm verdoold schaap! Je hebt te veel omgang met Christenen gehad. Bedenk toch, dat onze gedachten niet de gedachten der Christenen zijn en onze wegen niet hun wegen!”

Hij begon nu uiteen te zetten, hoe het joodsche volk voor eeuwigheid

De Misthoorn

AD, waarin opgenomen „DE SLAAPMUTS”
GERRIT STROOP, Leuterkerke (N. H.)

g niet uitgestorven?

dekking in Afrika

Witt. ons:

est van de wereld ervoeren wij eerst
etenschap uitermate belangwekkende
wikkeling, vertoonden de bewoners
in de kraal andersdeels dermate fan-
tische kenmerken van hooge sociale
beschaving, dat zij de ge-
heele Angelsaksische wereld
naar de kroon steken. Zoo
heeft men kunnen vast-
stellen, dat deze dieren,
die waarschijnlijk tot de
„Judosauri”, ook wel „Ju-
dosaugeri” genaamd (in
verband met hun meest
typeerende bezigheid, het
zgn. „saugen”) behooren,
het goud en geld niet al-
leen dienstig heb-
ben gemaakt aan
hun handel en fi-
nancie, maar — en
dit is belangrijk —
ook aan hun voed-
ding. De Judosauri
eten

goud en
geld! Het
is duide-
lijk, dat
voor de voedselvoorziening van de
procent van den goudvoorraad der
Angelsaksische wetenschap er in zou
de menselijke consumptie, dan zou
(hetwelk naar men weet, den heer
goed zijn opgelost.
onen waren aan de Engelsch-Ameri-
ze ontdekking nieuwen moed zullen
foto te verkrijgen van een volwassen
wandeling. Iedere twijfel aan onze
vergrooingen van deze exclusieve
enty gold-dollars) verkrijgbaar bij de
betaling ook 's nachts te bereiken.

voorbested was om de eerste plaats in de wereld in te nemen. Alle
andere volkeren moeten aan het joodsche volk onderhoorig zijn. Zijn
stem trilde van hartstocht. Hij wees mij op de ontzaglijke eer, die mij
te beurt was gevallen, om als jood geboren te worden. Iedere jood had
den plicht, om alles in het werk te stellen, dat de joden de heerschers
der wereld zouden worden.

Ik luisterde aandachtig toe. Ik werd door het idee begeesterd. Rebbe
Samuel beloofde mij te zullen helpen. Ik stelde nu eenige vragen: „Waar-
om gingen de joden niet allemaal in één land wonen, dan konden zij
toch veel gauwer een groot volk worden?”

Medelijdend keek Rebbe Samuel mij aan.

„Mijn jonge vriend: je hebt een verkeerd idee van een groot volk.
Je denkt nog te veel in gedachten der Christenen. Wanneer is een volk
groot? Dan beginnen de Christenen te spreken van machtige kultuur-
werken. Zij noemen een volk groot, als het groote denkers voortbrengt,
geniale kunstenaars en als het grootsche gebouwen optrekt. Daartoe is
het noodig, dat het volk samen woont en samen leeft. Maar wij joden
hebben een andere opvatting. Wij noemen een volk groot, als het alle
goud in handen heeft, waardoor het macht heeft over alle andere volke-
ren der aarde. Als het goud der wereld moet in handen der joden komen.
Daarom moeten ze juist verspreid leven over heel de wereld.”

Ik voelde mij hoe langer hoe meer begeesterd. Dat plan lokte mij aan.
Ik had zelf immers ook al het voornemen gemaakt, om zoo spoedig
mogelijk millionair te worden!

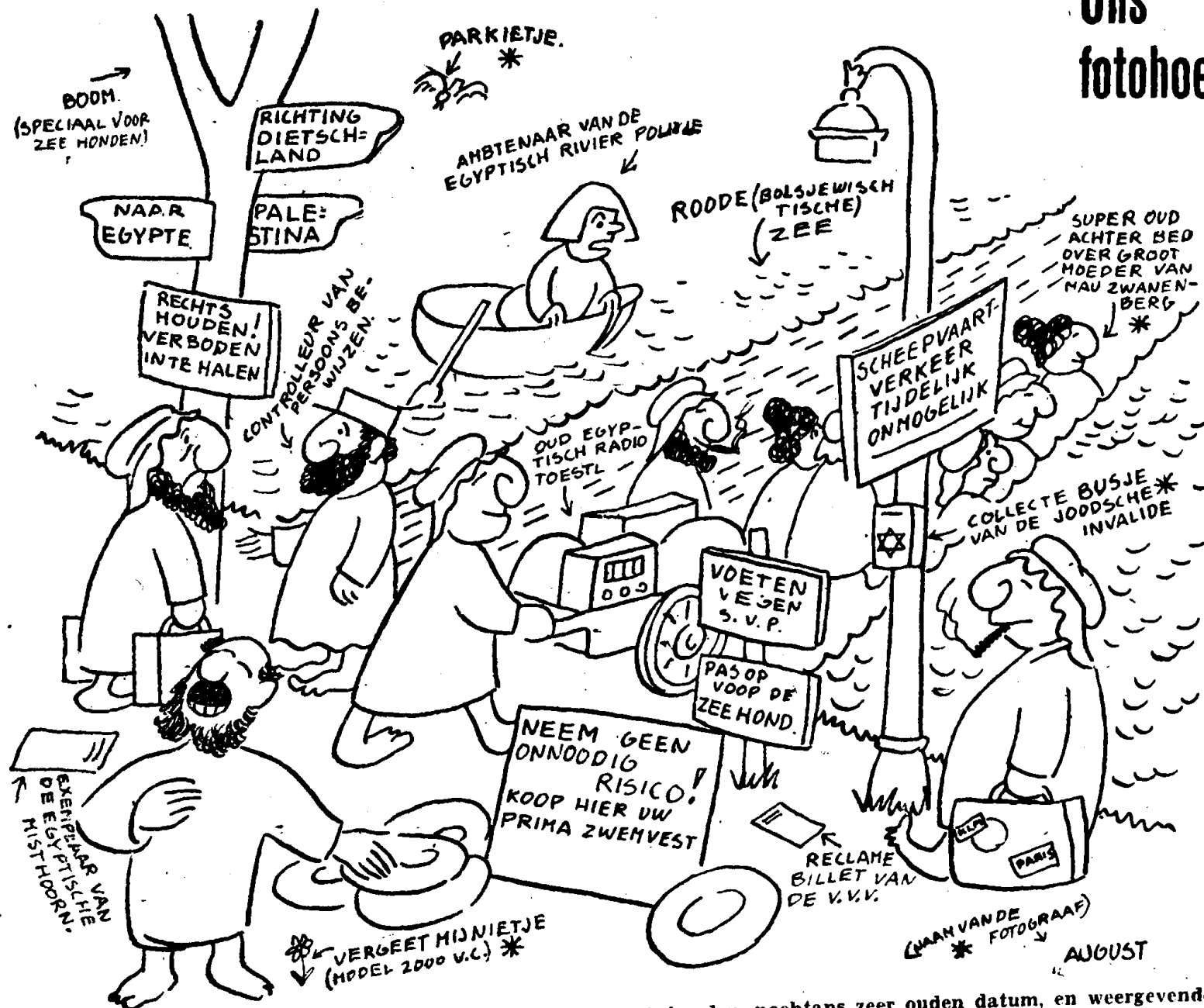
Maar hoe konden de joden dit plan verwezenlijken? Ik legde Rebbe
Samuel deze vraag voor.

„Zullen de Christenen niet alles in het werk stellen om dezen toeleg
te verijdelen?”

Een oogenblik bleef Rebbe Samuel in gedachten recht voor zich uit
staren, terwijl een geheimzinnige glimlach om zijn lippen speelde. Toen
begon hij te spreken.

„Och, die Christenen, die dwaze goyim! Wat hebben ze in den loop
der eeuwen al niet geprobeerd om ons uit te roeien! Bloedige pogroms
hebben wij meegemaakt. De Pausen en de kerkvergaderingen hebben
de scherpste maatregelen tegen ons genomen. En toch: wij leven en ver-
menigvuldigen ons en nemen steeds meer toe in macht en rijkdom.”

Hier zweeg Rebbe Samuel even. Toen ging hij droomerig, ja met iets

Wij brengen onzen lezers hier een uitermate exclusieve foto van onbekenden, nochtans zeer ouden datum, en weergevende den
tocht van de Arme Israëlieten door de Rode, zgn. Bolsjewistische Zee. Voor de juistheid der met * gemerkte gegevens kan
worden ingestaan. Lezers, die onzen onvermoeiden strijd om steeds het beste te bieden, wat een krant bij mogelijkheid kan
bieden, begrijpen en waardeeren, worden verzocht daarvan blijk te geven op giro 322600 met vermelding „Voor Telefoon”.

Vraagbaak

Jan Pl. te Tttjrkstrdl. — Neen, meneer,
Winston Churchill is het hoofd der En-
gelsche regeering. Al Capone was een
Amerikaansche benedeider.

David C. te A. — Och, wat zal ik U zeg-
gen: 's winters schijnt Litzmannstadt
niet al te zonnig te zijn, maar 's zomers
moet men het er wel uit kunnen hou-
den. Overigens rekenen wij op uw terug-

keer bij den zegevierenden intocht van
het Rode Leger in Amsterdam.

Amalia Skrwtr. te Ngtvcht. — Neen
geachte mejufirou. Dietschland zult u
tevergeefs op de wereldkaart kunnen vin-
den. Maar vergeet u niet, dat de geschie-
denis nog steeds gemaakt wordt.

Anonieme dichter. — Wij bevelen u
den bundel „Tot Slot” van Mien Proost.
de bekende journaliste aan. U zult er
veel kultureel kamer-genot aan beleven.

B. I. P. S. te 's-G. — Inderdaad, „De
Misthoorn” is een anti-semietisch en hei-

densch blad. Wij moeten het U ten sterk-
ste afraden, vooral zoolang de invasie er
nog niet is. Later kunnen we altijd nog
zien.

Een kloek begin, een kloek besluit:
Stap 's avonds in en 's morgens uit.

als droefheid verder:

„Maar het is ons nog niet gelukt, om als volwaardige leden der maat-
schappij beschouwd te worden. Steeds nog blijft het woord „Jood” een
scheldwoord. De Christenen hebben ons noodig en toch verafschuwen
zij ons. Het is ons wel gelukt om reeds op een gedeelte van het goud
de hand te leggen, maar we zijn er nog niet in geslaagd, om de volledige
achtiging der menschheid te verwerven. En dat is noodzakelijk om tot
ons einddoel te geraken. Maar ook hierin zullen we slagen.”

Nieuwsgierig vroeg ik naar de manier waarop wij dit konden bereiken.
Rebbe Samuel keek me een oogenblik doordringend aan, alsof hij
me wilde wegen. Toen zei hij:

„Ik geloof, David, dat je uit het goede hout gesneden bent. Uit wat je
mij verteld hebt, kan ik opmaken, dat je een waar zoon van ons volk
bent. Je bent nog wel jong, maar je verstand is goed. Ik zal je inwijden
in onze bedoelingen.”

Ik luisterde met open mond. Rebbe Samuel ontvouwde voor mijn oogen
een fantastisch geraffineerd plan.

„Bedenk wel, David, het gaat erom, dat wij in de allereerste plaats
gelijkwaardig worden aan de andere menschen. Tot nog toe worden
wij beschouwd als vreemdelingen zonder vaderland. Dat wij geen vader-
land hebben is in de oogen van de Christenen een groote schande, die
zij ons telkens weer verwijten. Die schande moet van ons weggenomen
worden. Er zijn twee manieren om dit te doen. De eerste manier is, dat
wij een vaderland zien te krijgen, b.v. Palestina of Polen. Maar ik heb
je zoojuist al gezegd, dat dit voor ons een onmogelijkheid is. Wij joden
zijn niet tot handenarbeid in staat. En als wij in een eigen land gaan
wonen, dan moet een deel van ons gaan boeren en timmeren enz. Daar
staan onze handen niet naar. Bovendien zijn wij een volk van handelaars
en bankiers. Een handelaar en een bankier worden rijk ten koste van
de anderen, die minder slim zijn dan zij. Maar welke jood kan aan een
anderen jood iets verdienen? Ze zijn elkaar te sluw af. Het plan van een
eigen vaderland moeten we dus laten varen.”

Hier hield Rebbe Samuel even op. Ik hield mijn adem in. Ik brandde
van nieuwsgierigheid, welke andere manier er nog was, om die schande
van vaderlandsloosheid weg te nemen als die eerste manier niet moge-
lijk was.

(Wordt vervolgd)

MOSKOU'S EERSTE OORLOGSDAG

De Russische kunstenaar M. Stenros geeft hieronder zijn herinneringen en indrukken van de eerste oorlogsdagen, die hij in den zomer van 1941 in Moskou beleefde. De schrijver wist Moskou te ontvluchten en met behulp van Duitse soldaten in de bezette gebieden te ontkomen.

Een verslag uit Russische pen

Zondagmorgen. De straten en pleinen van Moskou waren stil en verlaten. Niemand maakte haast met het opstaan, want het was immers „rustdag“. Versuft door den wirwar der sovjetische weekdagen rustten zij uit, de mensen in de Sovjet-Unie, die door de Stachanowmethoden dag-in dag-uit tot aan de grens van hun krachten werden uitgezogen. Niemand haastte zich daarom den nieuwen dag tegemoet te treden. Wat zou hij ook voor bijzonders brengen? Ach, zij wisten het niet, dat deze 22ste Juni de dag was, waarop een oorlog uitbrak, die de ineenstorting der communistische heerschappij zou betekenen.

De Moskouers dronken slaperig hun thee en smeadden plannen hoe den Zondag door te brengen. Het lot had echter anders besloten: deze plannen werden nimmer verwezenlijkt.

Om negen uur schrilde de telefoon: nieuws voor mijn huurder. Terwijl hij ophing, vloekte hij: „Daar hebben die duivels me weer wat moois gelapt!“ — Hij werkte op de redactie van een der grootste Moskouische couranten. Men beval hem direct op kantoor te komen. Redenen werden niet verstrekt. Hij beloofde mij op de redactie op te bellen.

Ik zette de radio aan. Na de voorlezing van den „korten cursus der communistische partijgeschiedenis“ trad een lange pauze in. Daarop evenwel kondigde de plechtige stem van den omroeper om 12.30 uur de rede van den plaatsvervangenden voorzitter van den raad van sovjetische volkscommissarissen, partijgenoot Wjatscheslaw Michailowitsch Molotow, aan. „De rede wordt door alle zenders van de Sovjet-Unie gerelayeerd!“ besloot de omroeper veelbetekenend.

Hierna werd het loopende Zondagsprogramma voortgezet: een dienstbodenkoor zong onder leiding van partijgenoot Chaim Edelberg het bekende patriotische lied: „Als het morgen oorlog is, als de

vijand ons aanvalt — dan ben ik erbij!“....

Op dit oogenblik sidderden de grenzen der Sovjet-Unie onder de geweldige slagen der Duitse weermacht. Partijgenoot Edelberg bereidde zich echter nog steeds op den oorlog voor....

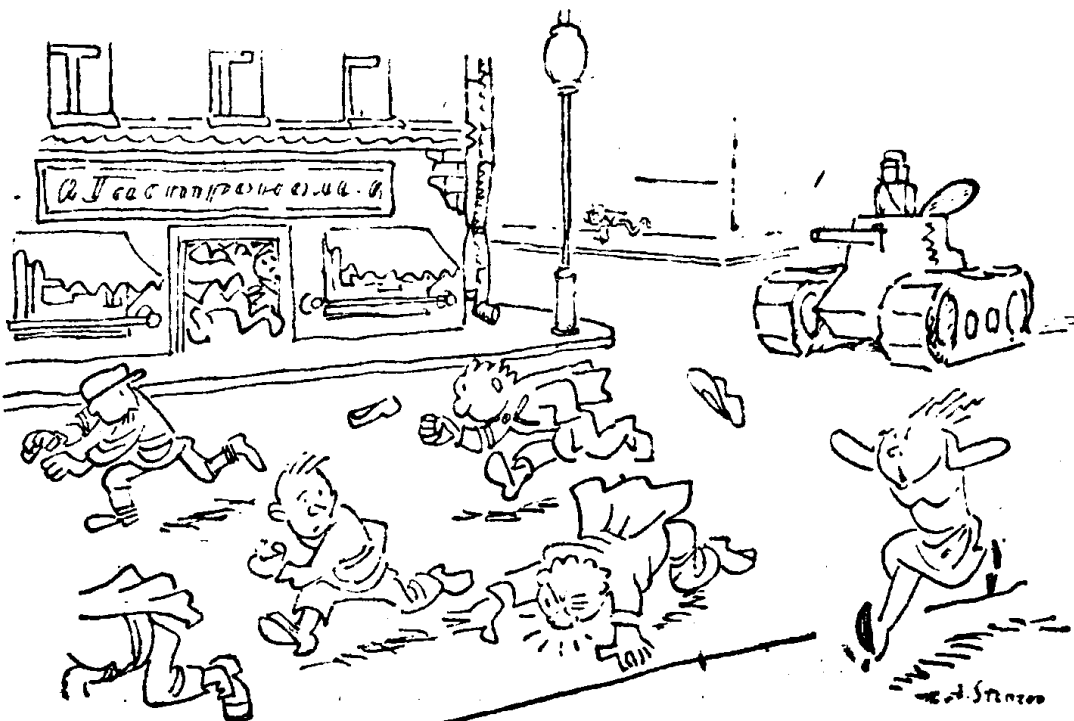
Ik hield het niet meer uit en belde zelf de redactie op. Daar waren allen reeds volledig bij elkaar. Maar niemand wist iets. Zelfs de hoofdredacteur niet. Algemeen werd aangenomen, dat het Roode Leger Turkije was binnengerukt of Iran had bezet.

Er bleef niets anders over dan — in afwachting van de rede van Molotow — de vocale voordracht van

„Minsk“, „Odessa“ explodeerden als bommen in het bewustzijn van de toehoorders. Inplaats van ricinusolie slikten de „burgers en burgeressen“ een brandende dynamietpatroon!.... Die vreeselijke woorden klonken als een terdoodveroordeeling. De mensen zaten als vastgenageld op hun stoel en waren bang om elkaar aan te kijken.

Later wisselde ik met eenige vrienden de indrukken van deze oogenblikken uit. De eerste gedachte was bij allen dezelfde geweest: „Dat zijn nu de vruchten van de „geniale“ politiek van Stalin!“

Waar ik ook zag en hoorde, ik vond slechts één man, die begreep en geloofde, dat het Roode Leger

Een algemeen geren begon

Chaim Edelberg en zijn zangers te ondergaan.

Om half een zat de Sovjet-Unie aan den luidspreker als een zieke, die een lepel ricinus moest innemen. Eindelijk ritselden papieren — de bolsjewisten lezen hun redevoeringen steeds van papier — en Molotow maakte geen uitzondering.

„Burgers en burgeressen!“ begon de Sovjet-premier stotterend. Anderhalf jaar geleden begon dezelfde Molotow zijn verslag van „den brutalen overval der Finsche soldaten op onze heilige grenzen“ met precies dezelfde woorden, maar ditmaal klonk zijn stem anders. Toen had zij „de metalen hardheid van den heiligen toorn“, nu echter scheen het, alsof hij over een grooten afstand had gehold en door iets was opgeschrikt. Woorden als „bedrog zonder weerga“, „de gek geworden fascist“, „de Duitse luchtmacht“, „Kiew“, „Sebastopol“,

reeds bij het begin van den oorlog aan het kortste eind zou trekken. Alle anderen, zij het nu jubelend of bedrukt, beweerden, dat het onoverwinnelijk was. In den loop van tien jaren had men het volk de overtuiging van de onverslaanbare macht van het Roode Leger ingehamerd. Tien jaar lang was het gedwongen geworden gezwoolen en aanmatigende krijgslieden te zingen. Tien jaren geloofde het, dat, wanneer het tot een oorlog zou komen, die op vijandelijk gebied zou worden uitgevochten.

Waarom waren zij dan nu, nadat zij een van hun leiders hadden horen spreken, die het bliksemsnelle oprukken der Duitse weermacht verzweg en slechts het begin van het langverwachte treffen aankondigde — waarom waren zij dan nu allen zoo bedrukt?

Omdat in de ziel van het volk de drang tot zelfbehoud de overhand kreeg — en niet het patriotisme.

Dat laatste bestond eenvoudig niet....

Ik holde de straat op en slenterde door de stad, verlangend in de gezichten der voorbijgangers blikkend en mij moeite gevend ook de kleinste kleinigheid in mijn geheugen vast te leggen.

Zeven en twintig jaar geleden hadden de mensen er anders uitgezien. In 1914 waren zij op den dag der oorlogsverklaring opgewonden en plechtig geweest. Onbekenden spraken als vrienden met elkaar. Velen omarmden elkaar. Jongen en ouden, mannen, vrouwen en kinderen, alles hielden zich bezig met een zaak, die vaak weliswaar nutteloos, maar toch ontroerend was. Een ieder spande zich in zijn

„Zoo, nu is het tijd om te sterven“

deel bij te dragen, d.w.z. het leger te helpen. Dat was de algemeene nationale zorg.

Maar nu....

Ik zal nooit die vergramde gezichten vergeten, die gebogen hoofden, die verstarde blikken met een uitdrukking van lijdzame overgave aan het lot. Ik vond niet het geringste spoor van opwinding in de plotseling ouder geworden gezichten der Moskouers niet de minste, al was het ook gespeelde, geestdrift bij de leden van het Roode Leger, die, verzonken in een hardnekkig zwijgen, door de stad marcheerden of reden.

Ieder isoleerde zich met zijn eigen leed. Hij had ook geen recht om het anderen te toonen.

In de tuintjes en voor de huisdeuren bespraken kleine groepjes de nieuwste gebeurtenissen.

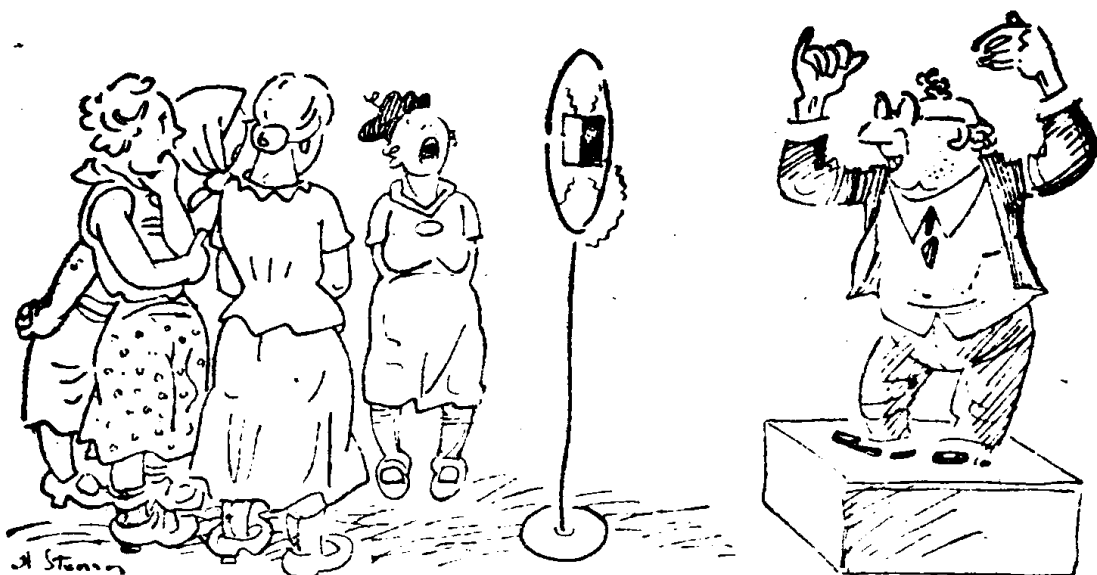
„Zoo, nu is het tijd om te sterven!“ — „Ja, je hebt gelijk: beter dood dan gepijnigd te worden....“ — „Pardon! Hoe zei u? Wie pijnigt u?“ — O, als b.v. een granaat iemand het been afrukt.... Waartoe zou men zich dan nog pijnigen?“.... „Aha — ik dacht, dat u....“

De mensen probeerden elkaar te provoceren. Zij spraken in raadselen. Bij het spreken keken zij angstig om zich heen en vertrouwden ook hun beste vrienden niet.

Voor de deuren van levensmiddelenwinkels en spaarbanken stonden kilometerslange rijen. Bij het begin van den oorlog tegen Duitsland was het net zoo geweest, ofschoon Molotow verzekerd had, dat levensmiddelen in overvloed voorhanden waren en dat rantsoeneeringskaarten in de Sovjet-Unie nooit zouden bestaan.

Nu geloofde daaraan al geen mensch meer. Moskou veranderde in een reusachtige markt. Alles wat maar te koop was, werd naar huis gesleept. Ook totaal waardelooze rommel.... Zoo perplex waren de mensen.

's Avonds kwam het voor de zaken tot hysterische vechtpartijen. De files raakten in elkaar verward. Een ieder probeerde in de winkels te komen. Uit het chaotische lawaai, het schelden en vloeken, stegen doordringende kreten op van

Een dienstbodenkoor zong o.l.v. partijgenoot Chaim Edelberg

Bij nevenstaand artikel.

De lezers zullen zich herinneren, dat wij eenige weken geleden een artikel brachten onder den titel „Christelijk Nationaalsocialisme of nationaalsocialistisch Christendom?“, waarin wij de activiteit van de „Orde van Getuigen van Christus“ en zijn „hoofd-leider“ bekelden. Mr. Ds. J. F. Dijkstra te Groningen stelde ons naar aanleiding daarvan een aantal artikelen ter beschikking, waarvan het eerste in „De Misthoorn“ van 10 Juli verscheen onder het opschrift „Godsdienst is de grondslag van het volksbestaan“. Wij verzochten onzen lezers die niet het positief-christelijk standpunt van den schrijver deelen, ons hun meening over het probleem volk en geloof kenbaar te maken. Na beëindiging van de loopende serie hopen wij aan de hand van deze lezer-brieven het vraagstuk nader te belichten.

neergeslagen en op den grond getrapte lieden. Daartusschendoor rinkelden ingedrukte winkelramen op het asfalt.

Na winkelsluiting bleven de menschen nog langen tijd voor de zaken staan. Zij hadden zich voorgenomen den heelen nacht te blijven, om den volgende morgen de eersten te zijn.

Tot aan het begin van den oorlog verborgen de bolsjewisten hun pantserwagens en hun geschut voor het volk en lieten ze slechts in het donker van den nacht door de straten der slapende stad ratelen. Tweemaal per jaar kon men ze ook bij daglicht bewonderen: op de parades ter viering van den rooden 1 Mei en de October-revolutie.

Maar vanaf den eersten oorlogsdag joegen het geschut en de pantserwagens zonder schaamte in massa door de stad. De bevolking, niet gewoon aan zulke tooneelen, reageerde verschillend. Velen stonden op de hoeken der straten en keken met wijd open mond van verbazing en bewondering naar de „macht en onoverwinnelijke kracht“ van het Roode Leger. Maar niet ver van den Dierentuin moet een file, die voor een manufacturenwinkel stond te wachten, van meening geweest zijn, dat de pantsers het op haar hadden gemunt. Tallozen van hen, die in de rij stonden, ontdekten bij zichzelf plotseling een talent voor hardlopen op korten afstand. En een algemeen geren begon.

De radio voederde de stad den heelen dag met patriotische zangplaten.

„Als het morgen oorlog is...“ De organen der Sovjet-propaganda waren zoo verrast, dat zij niet wisten wat te doen en hulpeloos bleven wachten op richtlijnen van „boven“.

Een noodloosvraag rustte op de stad: zal de Duitse luchtmacht Moskou aanvallen? Deze vraag werd overal en door allen gesteld en vormde 's avonds het hoofdthema van de gesprekken.

Langzamerhand zonk de schemering als een blauwe sluier over de stad. De trams en auto's bewogen zich in een ongewoon slakkentempo door de verduisterde straten. De menschen haastten zich naar huis. Zij wilden sneller de nieuwe en vreesaanjagende werkelijkheid ontviuchten. Velen sliepen in met de hoop bij het ontwaken te kunnen vaststellen, dat al het beleefde... slechts een droom was.

In afwachting van den komenden slag legde Moskou zijn handen beschermend voor het gezicht.

En de „Internationale“ te middernacht klonk als een treurmarsch...

II

Godsdienst als grondslag van ons volksbestaan

door Mr. Ds. J. F. Dijkstra

De „Orde van Getuigen van Christus“ en Positief Christendom

IN mijn eerste artikel over dit onderwerp toonde ik mij ontevreden over de leiding der „Orde“, aan hoofde dezes genoemd. Ik gaf te verstaan, dat de grondbeginselen der Orde, voorgesteld en toegelicht in brochures, mijn instemming aanvankelijk wel verwierven, zoodat ik begin 1941 dan ook lid werd en medewerker aan nu wijlen „Evangellie en Volk“, het ci-devant-orgaan der Orde. Maar ook op dit hoekje erf van het Christendom zou mij blijken, dat het geduldige papier wel allerlei schoone beginselen opneemt, doch dat daarvan in het ongeduldige leven niet bijster veel terecht komt: theorie en praktijk! En dan gaat dat dynamische leven snakken naar normatieve kritiek; kan er niet buiten!

De Orde had haar zaakjes overigens wel aardig practisch aangepast aan de blijkbare behoeften van de „Nieuwe“ Orde, daar niet van. Leider-schap was schering en inslag, dermate zelfs, dat ge met een spiertje kwaden wil u af ging vragen, of dat leiderschap niet doelbewust 't een en 't al was, dus: zelfdoel? Nu moet, is 't niet zoo, de leider niet het beginsel, doch omgekeerd het beginsel den leider dragen. Wat de leider heeft te torsen? De verantwoordelijkheid voor zoo zuiver mogelijke toepassing van het beginsel. Hij is m.a.w., de spitszuil, waarop het gezag, de autoriteit troont. En nu kunnen; zooals bij een toren, wel steunberen een stutje geven, alias raadgevers en helpers, maar deze staan daar niet als zuilen.

Nu wil de „Orde“, blijkens haar strevingen naar buiten, voor een soort kerk der nieuwe orde bouwmaterialen en steigerwerk verzamelen, ja, bedreigen de verschijnselen niet al te zeer, dan droomt men op dien zuil van een Nationale Kerk, van niets minder! En wat is dan practischer, dan het bouwbestek der aloude Christenkerk, de Roomsche-Katholieke, te volgen? Natuurlijk geheel aangepast aan Soestdijk en dat wil wat zeggen, ziet men hieronder de Soestdijksche Decretalen met eerbied en bewondering voor zooveel aanpassingsvermogen, in. Men worstelt blijkens die hoogstaande stukken nog wat met de leer, waarmee het nog niet vlot. Maar het Pausdom? Past in de „Orde“ als een paling in haar huid! Nu is imitatie doorgaans een riskant werk! Je moet zoo passen en meten en rechte lijnen worden zoo licht verbogen tot kronkels en vlierboomhout moet allerlei naden tusschen onverzettelijk eiken beschoot wegdoezelen! Het wordt, om het plat culinair te

zeggen, zoo licht een soepiel! En daar wordt een mensch met gezonde hersens, gezonden smaak, rond van inborst en gaaf van geweten onpasselijk van! Draai u nu een halven cirkelslag om, smijt dat kerkbouw-program van Soestdijk weg en neem § 24 van Hitlers program voor u en ge knapt op van al die narigheid. Staat daarin iets van imitatie? Bespeurt ge iets van opgeblazenheid en dikdoenerij? Ik lees erin tusschen de regels: Niemand behagen is ietwat onbehagelijk misschien, maar een ieder behagen is stellig diep beklagelijk. Wat is het, dat mijn VOLK noodig heeft? Dat vraagt Hitler, vraagt, lijkt het mij, ook Musserl!

De kerk, dienaar van God en Volk, neemt ook bij Hitler zoo'n voorname plaats in, dat hij niet wil raken aan de confessies, een drietal in Duitschland. Ja, in dit opzicht steken wij onzen Oosterburen de loef af, want wij kunnen de confessies hier slechts benaderen, niet tellen. Wat in Duitschland derhalve als niet-geoorloofd wordt beschouwd, namelijk aan de confessie van een kerk te raken, daar de godsdienst als scheppingsverschijnsel het fundament van volksbestaan vormt en een eerwaardige confessie de neerslag daarvan is, kan dat nu in Nederland tot speelbal strekken van den eersten den besten jongleur? Blijf er met uw handen af en laat dit zoo verantwoordelijk zwaar werk aan meer bevoegden over en ga, zooals ik doe, het eenvoudige Evangelie van het positieve Christendom brengen aan hen, die tengevolge der liefdeloosheid der voorgangers der kerk, waartoe zij nog willen blijven behoren, uit die kerk worden weggepreekt, weggehoond, uitgestooten! Hier moet liquidatie komen! Opruiming onder de geestelijke Beunhazerij! Maar kan dan worden toegestaan, dat er een nieuw Spitszuilkerkje, met overkoepelingsallures blijkt? Dat pas zou de verwarring tot chaos maken!

En de leidraad bij die opruiming? Wel, zie ook in dit opzicht naar onze broedergeburen. Het positief Christendom is Hitlers uitgesproken standpunt. Wat is positief Christendom volgens Hitler? Ongetwijfeld dit: Hij wil streng geloovig positief-Katholicisme; streng geloovig positief-Lutherdom; streng geloovige, positieve Gereformeerde kerk. Dat beteekent dus niet: het verwaterde, ontzielde christendom van Prof. Dr. Adolf Harnack en van soortgelijke liberale schipperaars! Hij, Hitler, laat de historische verscheidenheid der Christelijke belijdenissen onverlet en wil geen dezer posi-

tieve confessies tekort doen, laat overigens een ieder vrij, naar eigen geweten te handelen, mits blijvende binnen het kader van het volksche belang van den staat. En nu is het m.i. onbetwistbaar, dat, om nog eens het vroeger door mij gebezigde zuivelbeeld te gebruiken, tapte geestelijke melk met een scheut water een miserebele volksche geestelijke kost is en blijft! Deze waarheid, ongetwijfeld stevig gefundeerd, mag hier te lande wel wat meer doordringen, want anders dreigt de leuze van 't „Gods-vertrouwen“ een holle frase te zijn. Deze grondslag van de N.S.B. immers is met den Hitlerlaanschen troffel gelegd en staat of verzinkt, naarmate het positief Christendom het cement der samenvoeging levert! We hebben er recht op te weten, wat men ons voordistribueert!

En nu komen de in uitzicht gestelde decretalen van Soestdijk:

Dilecte Fili, Salutem Ducisque Benedictionem.

Vrij overgezet: Dierbaar schaap, het eenige der Ordeschaapskooi in Gruno's veste, Hou Kooi!

„Dogmatische verschillen mag Ds. D. niet naar voren brengen, is dit ohzin. Er zijn er nog zoovelen, z.g. Godgeloo-vigen, aan wie wij de, hun onbekende God, dien zij vereeren, te prediken hebben en die aan die geschillen nog heelmaal niet toe zijn en hopenlijk nimmer. Grenzen tusschen rechtzinnig en vrijzinnig zijn in het geheel niet te trekken, alleen de ultra's aan beide zijden zijn kenbaar. De Orde is geen richting, alleen belijdend. Een ieder, die Christus als zijn Heiland kent is er als lid welkom en verder een elk, die Hem daarin zoekt als sympathiseerende is welkom.“

„Dat het verschil in rechtzinnig en vrijzinnig zoude liggen is een onjuistheid Uwerzijds. Maar kent U wel het verschil tusschen rechtzinnig en vrijzinnig? Voor zoover ik oordeelen kan (Sic!) ben ik zelf rechtzinnig, d.w.z. volgens mij was dat een elk, die de (Sic!) Vaderschap van Christus zag als goddelijk. Nu heb ik tot mijn groote verbazing bemerkt, dat meerdere volkomen rechtzinnig bekende predikanten zulks niet aanvaarden terwijl omgekeerd bij vrijzinnige predikanten voorkomt, dat zij zulks geheel aannemen.“

Onder stond: Datum Soestdyki apud Tabernaculum dormantis, die 23 26 Junii, Pontificatus Nostri anno septimo. (Sign.) Maximus PP. Ordinis.

Adres: Dilecto Filio, Kammerado N. N.

Na deze leetuur past eerbiedig zwijgen! Ik heb anders nog meer, maar een goed jager houdt altijd een hond in reserve.

Groningen, 8 Juli 1942

HET DIERBARE „MAAR“ van „HET HUISGEZIN“

HET is wel degelijk tot de harde koppen der Engelschen doorgedrongen, dat hun politiek meer dan sporadisch tegen recht en moraal indruischt. Een van hun gevleugelde woorden legt daarvan getuigenis af: right or wrong, my country! M.a.w. als mijn land, b.v. in den Boerenoorlog, zich schandelijk heeft gedragen, dan is dat voor ons, goede vaderlanders, echte Engelschen, geen reden om het te beschuldigen en af te vallen. Gelijk of ongelijk, dat doet er niet toe; rechtvaardig of onrechtvaardig: het is op slot van zaken mijn land en ik keur ook zijn ongelijk goed.

Men lette op de „maar“ in deze redeneering: mijn land heeft weliswaar ongelijk, maar dat is van geen belang. „Het Huisgezin“ van 19 Juni heeft nu ook een „maar“, zóó dierbaar aan het blad, dat het een artikeltje schrijft met het bevallige kopje „Maar“. De gestalte onder dit kopje is al even opvallend bevallig. Wij kunnen, willen en probeeren alles, volgens het blad (wij „echte Nederlanders“ natuurlijk — over die verraders praten wij wel, maar wij schrijven er niet over), maar wij moeten er bijna altijd een „maar“ aan toevoegen, omdat wij niet zeker zijn van den afloop van onze pogingen. Jammer, dat wij niet durven doorzetten en huiverig zijn voor de gevolgen. (Jammer voor het tot stand komen van het „tweede front“!) Des Huisgezins maar-artikeltje maakt aanvankelijk den indruk een zuiver onderwijsstukje te zijn, maar dan worden er op een zonderlinge, krampachtige wijze heterogene gedachten in verwerkt, gelijk de boven meegedeelde. Ook Bosch' zwart-roodgoud bloed kruipt waar het niet gaan kan. Maar wie zal zoete lieve Gerritje en zijn zoete lieve meid kwalijk nemen, vooral nu het gróóte offensief uitblijft en de tweede-fronters straks op theevisite komen. Zoo is het maar-artikeltje een merkwaardig specimen van journalistiek, van vermomde carnavalsjournalistiek. Het is of het blad heeft willen suggereren: we zouden wel sabotage en revolutie naar hartelust plegen, als we maar wat vermeteler waren. Zou het blad de vermetele jeugd misschien benijden, die gelijk bekend bijna een brug in de asch legde, alsof het in de Meidagen was? Maar er staan mofjes op post bij de spoorbrug, zoete lieve Gerrit. Je hebt ze natuurlijk maar al te goed gezien, ouwe jongen! Het is te hopen, dat jij en je lieve meid elkaar altijd zoo goed zullen begrijpen als wij, beste Gerrit.

Dan heiligt en huldigt het blad zijn „maar“. Het woordje mag niet uit onzen woordenschat verbannen worden en wij moeten onze gereserveerdheid niet afleggen. Kijk, is het passief verzet nu tot gereserveerdheid ineengeschrumpeld? Moed houden, Gerrit, straks komen ze in tailor made badcostuum aan onze stranden! Er is voor een enkele divisie biscuitmannekes slechts honderdduizend B. R. Ton scheepsruimte nodig, dat is slechts een miljoen voor honderd divisies. Amerika zal

mouw schudden. Churchill zal Roosevelt bijstaan volgens de methode van tafeltje-dek-je.

Neen, zegt het Bossche blad dan, onze „maar“ verloochenen, dat zou gelijk staan met het vervalschen van onzen typischen aard, die, hij mag zijn zooals hij wil, toch onze aard is en zulk verloochenen zouden wij toch niet willen, nietwaar? Right or wrong, onze aard is onze aard, zooals „ons“ moeder onze moeder is. Men zou het blad — want het moet toch gewonnen worden — er op kunnen wijzen, dat onze voormalige democratische regering typisch was voor onzen typischen aard, dat een volk de regering heeft die het verdient en dat de aard der regering den aard van het volk weerspiegelde. De haaiërigheid van het voormalig, practisch nog niet altijd gevallen potentatendom is tenslotte aanverwante familie van onzen typisch-egoïstischen en kaste-aard. Die aard weerspiegelde zich in de glimlachjes en knipoogjes, waarmee wij altijd de aan het licht gekomen schandalen aan banken en balies en in fabrieken, als daar maar jiddische geslepenheid en jezuitische inhaliërigheid uit sprak, vergeelijkten niet alleen, maar zelfs bewonderden. Wij wisten met heimeken trots, dat wij in het klein die geslepenheid ook wel bezaten. Zoo werd onze moraal allengs immoraliteit, maar: right or wrong, het was de moraal van onzen aard!

Als alle menschen wijs waren en daarbij wél deden, zoo dichte vader Cats, dan was de aarde een paradijs, terwijl zij nu vaak een hel is. Maar dan zou er niet anders dan een „dooie boei“ overblijven. Het is juist weer onze typische aard, die de saaiheid vreest als den dood en wee dengene, die, vooral in het Zuiden, in het verleden slechts degelijk en saai was. Hij mocht gaan stemmen! Onzen typischen, gekultiveerden, aanbeden en vertroetelden aard mag geen geweld geschieden, want dat zou „moord“ zijn, nietwaar echte Nederlanders à la Arnold Meyer? Zelfs als deze Knuvelder aard — Knuvelder komt nog altijd met zijn „heilig“ tijdschrift „Roeping“ uit; hoe het bij God mogelijk is, mag een raadsel heeten — het sub-nationalisme uitvindt, het geheel eigen Brabantsche en Huisgezinsche „maar“-nationalisme, dat zoo heerlijk je heele taktiek, gereserveerdheid en al het onkruid in je aard heiligt en wijwatert. Onkruid moet uitgerooid worden, mits het niet het gewijwaterde onkruid in onzen aard is. Afblijven van onze minder goede en zelfs kwade eigenschappen, vooral van onze (vermeende) Nederlandsche trekken. Je hoeft die ook niet te winnen, verrader, want wij hebben die reeds lang gewonnen voor ons sub-nationalisme. Begrijp je dan nooit, dat wij ons sub-nationalisme als een dam tegen jouw nationalisme, jouw vreeselijk nationaal-socialisme hebben opgeworpen? Laat ons dus met rust, of we schreeuwen joodsch-lawaaiërig als Ruben en Jozef in Dathan, dat we vervolgd worden, zoo-

Dát kunnen wij niet vergeten!

Engeland door alle eeuwen:

Oorlog tegen vrouwen en kinderen met den Bijbel als „rechtvaardiging“!

De plaat, die wij hierboven reproduceeren, is die, welke van de hand van Joh. Braakensiek verscheen in De Groene Amsterdammer van 3 December 199. Het onderschrift luidde: „ENGELSCH TACTIEK IN ZUID-AFRIKA. — John Bull: „Vuur daar maar op, ze schieten toch niet terug!“ Een John Bull-figuur in de kleedij van een geestelijke en met den bijbel in de hand noodigt een Engelschen soldaat uit te vuren op een Boeren-lazaret, duidelijk gekenteekend door Roode Kruis-emblemen.

Sinds den Boerenoorlog, toen Engeland met den bijbel in de hand de Zuid-Afrikaansche landen veroverde, tienduizenden Boeren vermoordde en 26.270 vrouwen en kinderen in concentratie-kampen (ze zijn geen Duitsche vinding!) op de erbarmelijkste wijze liet omkomen, sindsdien is er zeer weinig veranderd in de politiek van het machtige Empire. Ook thans, nu het zijn plutocratischen oorlog voert tegen het ontwakend Europa, tegen het joden-vijandige Germanendom, schendt het onophoudelijk de meest elementaire rechten der oorlogvoering, door bombardementen van ziekenhuizen en gestichten en door uithongering van vrouwen en kinderen. Met den bijbel in de hand en met schijnheilige huichelaars als Halifax en de aartsbisschop van Canterbury in het voorste gelid heeft Engeland het aangedurfd den hongermoord op Europeesche vrouwen en kinderen te proclameeren door zijn blokkade en door vernieling van den oogst. Wat de ontwikkeling der toekomst ook moge zijn: dat kunnen wij niet vergeten!

als onze pracht-kapelaan Van Veldhoven dat des Zondags van den preekstoel schreeuwt (en dat niet alleen natuurlijk! Deze man weet te vervolgen!)

Zoo schaaft het Bossche Huisgezin, dat een voorlichter van en vechter voor het huisgezin wil zijn, de belangen van het gezin met het verkondigen van z'n slappe „maar“-moraal. Het is verwonderlijk, dat deze o-zo(o) christelijke strijders soms zelfs in hun betoogen, behalve in hun romans en andere lectuur, zoo onchristelijk kunnen zijn. Hun verblinde, politieke o-zo(o) christelijkheid heeft de ware christelijkheid verdrongen. Waar men, als tegengif tegen het kwade, een beroep op goede eigenschappen ter bestrijding van de kwade zou verwachten of

een verwijzing naar bovennatuurlijke hulpmiddelen: sacramenten en gebed, daar stuit men... op een „maar“, op een legaliseering van het minderwaardige en verkeerde. Het anti-doel heiligt de anti-middelen. Met den duivel moet de duivel uitgedreven worden, beter nog: met den duivel moet vriendschap gesloten worden, om den nationaal-socialistischen satan tegen te houden.

Al-in-één: al zulk gedoe is typisch democratisch herleiden van kwaad tot goed en van goed tot kwaad. Het is de toepassing van de leer der heksen uit Macbeth: mooi is goor en goor is mooi. Maar dit waren heksen, mijne christenen! Jullie echter wilt christenen en „echte“ Nederlanders zijn! Of liever heksen? Maar dat is strijdig met de waardigheid!!

Juda's zegenend werk voor de menschheid

Verraad voor
30 zilverlingen

„Alle Räder stehen still,
Wenn dein starker Arm es will!“

Verkondiger
der nieuwe khunst

Profeet der schoonheid

Wegwijzer
naar de liefde

Rechter
over tyrannen

Hulp der slagvelden

Koning der menschheid
(ofwel: het paradijs op aarde)

E. SLAP

St. Anthoniebreestraat 12-14
Telefoon 43879 - Amsterdam

**GROSSIER IN
WOLLEN STOFFEN**

Wij verwachten U in de

„KOCO“

CAFETARIA — IJSBUFFET
Rijnstraat 71-73, Amsterdam-Z, Tel. 94479

PRIMA CONSUMPTIE

Voor bestellingen van gebak of ijs
belt U even, of laat U het halen.
KUNNEN WIJ OP U REKENEN?

Aanbevolen Café's en Restaurants.
DEN HAAG

RIDDER-KLAUSE
Rijswijkseplein
Verkeerslokal der
Deutschen Wehrmacht

Special Ausschank aus-
schliesslich deutscher
Biere - Vergunning
Toussaint 1h Veepkade

H. van Stelten
JUWELIER — ANTIQUAIR

Kerkstraat 146 AMSTERDAM-C Telefoon 33103

DE VOLKSCH E BOEKHÄNDEL

LEEUVENSTRAAT 13 - HILVERSUM - TELEFOON 7236 - GIRO 50767

Groote sorteering in
DUITSCH E, KINDER- EN LEESBOEKEN

Baldur von Schirach: Revolutie in de Opvoeding ..... f 4.50
Revolution der Erziehung ..... f 2.80
BESTELT NOG HEDEN: DE OPLAAG IS BEPERKT.

Firma **B. Poppers** ENGROSHANDEL
O.Z. Voorburgwal No. 113
Telefoon 42800
AMSTERDAM
Fabriek van **Babykleeding**
en **Kinderkleeding**

ALS IEDEREEN WIST

hoe eenvoudig het is, volgens Donders methode vlot en vrij te
leeren spreken, dan zou niemand meer aarzelen Donders cursus
te volgen. Want vlot en vrij te kunnen spreken is een eisch des
tijds en wordt verlangd van iedereen die een leidende plaats wil
innemen.

Ga mee met Uw tijd of blijft achter.

Ons 30 bladzijdige geïllustreerde prospectus franco per post na
storting van 22 cents op postrekening 12.42.42 of na ontvangst
van 22 ct aan postzegels, bij
Dondersschool, Laan van Meerdervoort 495, 's-Gravenhage.

(Vervolg van pag. 4)

erts vertoont en dat men zich aan
deze afwijkingen moest aanpassen.
Ook de schrootinvoer is terdege
achteruitgegaan. Weliswaar wor-
den er schrootinzamelingen in En-
geland zelf op touw gezet, doch
daardoor wordt de volledige ont-
plooiing der capaciteit nog niet ge-
waarborgd.

Door Dr. Reichert wordt de achter-
uitgang der Engelache productie op
5 miljoen ton geraamd. Nog groo-
tere breasen werden in de productie
van de Sovjet-Unie geslagen. Vol-
gens Amerikaansche bronnen is de
Sovjet-Russische ijzer- en staalwin-
ning tot op de helft geslonken, zoo-
dat de verwerkende industrie en
bovenal de bewapeningsfabrieken,
haar capaciteit niet ten volle kun-
nen benutten en steeds nieuwe
noodkreten aan het adres van de
Vereenigde Staten slaken. Men
vraagt zich nu af, wat de Vereenigde
Staten kunnen zenden. In 1941 heb-
ben hun leveranties slechts 6.5 mil-
lioen ton uitgemaakt, dat is nog
geen derde deel van hetgeen Enge-
land en Rusland tezamen in het ver-
loop van den oorlog hebben inge-
boet. Bij Duitschland moeten daar-
entegen nog Italië met ongeveer
3 miljoen ton en Japan met 9 mil-
lioen ton worden opgeteld, zoodat
de gesteldheid van de ijzervoorzie-
ning er tegenwoordig bij de asmo-
gendheden heel wat gunstiger uit-
ziet dan bij de geallieerden. Hoe
grooier de tonnageverliezen worden,
des te geringer wordt de kans voor
Sovjet-Rusland en Engeland om hun
verliezen en tekortkomingen uit
Noord-Amerika te verhelpen, terwijl
de voorziening van de asmogend-
heden op den duur is gewaarborgd.

Lezen maakt rijk!

BESTELT NOG HEDEN

Erik Canter: De roode Lotusbloesemes	f 3.40
Will Vesper: Het harde geslacht	f 3.40
Ludwig Fögel: Peerdemuziek	f 3.65
G. P. Smis: Wonde plekken	f 3.05
Liesbeth Storm: Engeltje van 't schip	f 3.05
Hier is mijn adres	f 3.05
Jan Adriaan: De Princevlag waait	f 3.05
P. E. Kenchenius: Bloed en Mythe als levenswet	f 4.10
Dr. Leo Lelsener: Van Lemberg tot Bordeaux	f 5.70
Anton Zischka: Zes eeuwen Engeland	f 4.10
Jan Hollander: Nogmaals: Het Verraad der N.S.B.	f 0.95
Prof. Dr. Goedewaagen: Keurjaarboek 1932-1942, in-geleid door	f 4.70
Max Blokzijl: Brandende Kwesties	f 2.50
A. Oosterheld: Het Goud	f 0.00
Dr. Peter Aldag: Joden veroveren Engeland	f 0.00

Geschiedenis der Wereld in Woord en Beeld
vanaf de voorhistorische tijden tot het jongste verleden; zes
deelen, gebonden in halflederen band tezamen pl.m. 2000 blad-
zijden speciale prijs per zes deelen ..... f 30.—

FRANCO VERZENDING DOOR GEHEEL NEDERLAND

„WESTFALIA“

STEENSTRAAT 117 - ARNHEM - TELEF. 22016 - POSTREK. 4278

ILFRA

VOORHEEN I. L. FLESSEMAN N.V.

GROSSIER IN

Textielgoederen en aanverwante artikelen

AMSTERDAM - NIEUWMARKT 17-23

Tel. 28372 - Tel. directie 46082 - Giro 63784

BANKIER: R. MEES & ZOONEN - ROTTERDAM
STAMBOEK No. G 22.499

Commanditaire Vennootschap „KAPE“ KLEINPRIJSWARENHUIS

HEERLEN

SAROLEASTRAAT 45

Firma Gebr. v. Geuns

IMPORT - EXPORT

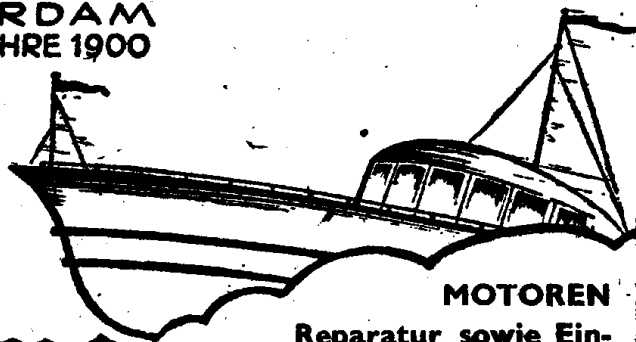
Darmengroothandel

VERL. LODEWIJKSTRAAT 49 - GRONINGEN

MARCKMANNWERFT

KRALINGSCHEVEER
Bij ROTTERDAM
GEGRÜNDET IM JAHRE 1900

SPEZIAL-ADRESSE
FÜR SCHIFFSBAU
REPARATUR SOWIE
HOLZVERSCHALUNG
BIS ZUR FEINSTEN AUSFÜHRUNG

MOTOREN

Reparatur sowie Ein-

bau von Diesel- und Benzinmoto-
ren unter sachverständiger Leitung

* Tel. 23348 2 Linien
Privat 76934-71672

TRANSPORT- EN AANNEMERSBEDRIJF

belaast zich tevens met alle voorkomende
transporten voor de Wehrmacht

J. W. Arends & Co.

VELDHOVEN TELEFOON 423

Kantoor: Zeelsterstraat 101 — Telefoon 2734 — EINDHOVEN

MAISON VAN SANTEN

Bewindvoerder: E. Koot van Groningen

KALVERSTRAAT 160 - AMSTERDAM - TEL. 27895

DAMESKOUSSEN - LINGERIE - PEIGNOIRS

RUIME KEUZE HUISHOUDGOEDEREN

Edwards & Co. Kleedermakerij

Koningsplein 10

Telefoon 34493

Postgiro 42650

AMSTERDAM - C.

Gegarandeerd
te kwal. maatwerk
voor Dames en Heeren

ESSENCEFABRIEK

„REJO“

Buurkerkhof 11b, Utrecht, Tel. 10739

Essences en giftvrije kleuren

Steunt ons Blad

De Eerste Nederlandsche
Brandblusch Onderneming

levert nog elk
kwantum

Brandblusch apparaten

De Enbo
VREDENBURG 67
TELEFOON 21662
UTRECHT

Jos. Driessen - Breda

Fabriek van Verkwasten en Penselen
Alleenverw. schildersart.
Uitsl. beste kwaliteiten
Specialiteit: „BATAAFKWASTEN“
Nederl. Octrooi No. 46996

GALESLOOT N.V.

Lederhandel en Schoenmakerij
Vinkenstraat 7, UTRECHT
Telefoon 18524

MAISON RICHE

Bewindvoerder: E. Koot-v. Groningen

DAMESJAPONNEN

VAN WOUSTRAAT 64, AMSTERDAM, TELEFOON 28295

De Volksche Boekhandel

v.h. de Stichtsche Boekhandel

NOBELSTRAAT 29 - UTRECHT - TELEFOON 11372 - GIRO 306588

Baldur von Schirach: Revolutie in de Opvoeding ..... f 4.50
Die boek moet in ieder gezin aanwezig zijn

Max Blokzijl: Brandende kwesties ..... f 2.50

Von Eisebeck: De Helden der Woestijn, met vele gekleurde
foto's. De groote opmarsch van Generaal-Veld-
maarschalk ROMMEL ..... f 1.50 per post f 1.65

ABONNEERT U OP ONS BLAD

Inkoopers Deutsche Weermacht
EXPORTEURS OP DUITSLAND

NEUROPA
Bergstraat 14 bis, Utrecht, Tel. 20107

N.V. Jan Spierdijk

Salon-,
Huis- en
Slaapkamers.

Oudste adres voor
MEUBELN

Gr. Markt 20 hoek Luth. Burgwal, Tel. 11652, Den Haag

Het adres voor onze archieven,
afvalpapier, confectieafval en
lommen, oude metalen in elk
kwantum is?

Gebr. Theunis
Amsterdam,
Lijnbaansgr. 55-70
Telefoon 49326

HET LIJSTENHUIS
J.G. BALKSTRA
BILDERDIJKSTR. 207 Tel. 81253

**DRUKKERS
Vischhandel**

Engros Import - Export
dagelijks verse aanvoer
Thuisbezorgen
zonder prijsverhoging

Amstelveid 7 - Amsterdam

Wij kopen alle soorten
oud papier
Van drukkerijen, fabrieken
enz.

Wed. C. BENDER
Rustenburgstraat 34-38
Telefoon 95061

Uw adres

**Cafe
v. d. Eijken**

Tijdens Saison
Zeeuwsche Mosselen

**VIJZELSTRAAT 40,
AMSTERDAM-C.
TELEFOON 31208**

L. EGGER'S

Commissie-
handel

St. Ant. Breestraat 22
Telefoon 45226-41869
AMSTERDAM

S. Nabarro & Co.

Groothandel

O. Z. Voorburgw. 165
Telefoon 45327
AMSTERDAM

Mantel- en Japonstoffen

**Eduard Wessing
& Zoon**

ASSURANTIEBEZORGERS

Rokin 89-90, TEL. 30760 en 47844
verzorgen op vakkundige wijze
AL UW VERZEKERINGEN
Individuele behartiging Uwer belangen

**CENTRALE
VERWARMINGS
INSTALLATIES**

Fa. G. OOSTWALD
ZIJLVEST 9-11 - TELEF. 11067
HAARLEM

Centrale verwarming
Lood- en zinkw. - Sanitair

AUTIFX

H. DIRKS

Auto-reparatie werkplaatsen
L. LEID. CHEDWARSSTR. 26-43
Amsterdam-C. - Tel. 37859

H. E. KOOT

MANUFACTUREN
CORSETTEN

Vijzelstraat 88, Tel. 37971
AMSTERDAM

Geopend van 9-1 en 2-5.30 uur

AMSTERDAM
Hotel-Café-Resid. "NEUPAAL"
AMSTERDAM, Damrak 8
TELEFOON 45403 en 47510
Logies met uitstekend ontbijt vanaf f 2.-
Div. Bitters 20 ct. Thee en Koffie 15 ct.
M. V. RABE-KOCH

Bezoekt de

RESI BAR

Korte Poten 18 - Den Haag
Het toppunt van gezelligheid.
aanbevelend,
PIET RIJKEN en RESI LINDNER

T. Gansenkolk

BEËDIGD MAKELAAR
EN TAXATEUR

VERKOOPLOKAAL
ROERMONDSPL. 28 ARNHEM
TELEFOON 20628

**NOUWEN'S
Autobedrijf**

Zeeburgerpad 1 — A'dam
Telefon 52172—54927

Reparaturen aller Marken
Diesel- und Benzinmotoren

Einbau von Gasgeneratoren

In Amsterdam, op 't Rembrandtsplein,
Kunt ge onder elkander zijn,
Maakt dus gebruik van onzen tip
En bezoekt allen **CAFÉ TRIP**
REMBRANDTSPLEIN 35, Tel. 37157

Leest

„De Duivelsche Drieëenheid”

door **Ir. J. v. Roessel**

2e, bijgewerkte en vermeerderde druk

Het boek, dat U INZICHT verschaft omtrent dat wat er om
U heen gebeurt. Wezen van en dwarsverbinding tussen

Verkrijgbaar bij den
boekhandel
Prijs 1.10

**Godendom - Vrijmetselarij en
Politiek-katholicisme**

Manufacturen Magazijn **„Neerlandia”**
JAN EVERTSENSTRAAT 74-76-78 — AMSTERDAM-WEST

Voor werkman, baby en mama
is het adres Neerlandia

N.V. HARTOG STIBBE'S

Antiquiteitenhandel

**INKOOP
VERKOOP
TAXATIES**

Amsterdam Rokin 10 Telef. 33331

voor **KLAVARSKRIBO** muziek
Muziekhandel „Crescendo”

VRAAGT GRATIS PROEFLES
BEWINDVOERDER KAM P. SCHURMAN
AMSTERDAM-WESTEINDE 10 - TEL. 40439

Uw adres voor beter

Brood en Banket
RATELBAND
 STEENSTR. - TEL. 26084
ARNHEM

STOFFENHUIS WEST
 JAN EVERTSENSTR. 52, A'DAM-W
NU OOK NOUVEAUTES

MEUBEL
 COMPLETE
 WONINGINRICHTINGEN
 GROOTE VOORRADEN
 LAGE PRIJZEN
huis en haard

120
 MODELKAMERS
 HEERENGRACHT 500
 VIJZELSTR 77 A'DAM
 TEL. 31215

Cafe-Restaurant „EXPRESS-KLAUSE”

SPU STRAAT 330, bij het Spui - Telefoon 35161
 PILSNER - URQUELL ORG. - HEINEKEN'S BIJEN
 - Verkeerslokaal der Duitse Weermacht -

Dagschotels den geheelen dag Middagtafel van 12-2.30 uur f. 1.35

Gebr. TH. & L. BOERS Mzn.
 Geestbrugweg 22 - RIJSWIJK Z-H.

HANDELSMERK
MB
 SEDERT 1889

Import, Engros,
 Export, Aardappelen,
 Groenten en Fruit
 Telegr.: adres: Embee
 Rijswijk (Z.H.)
 Tel. Den Haag 118648
 en 779130 - Delft 1253

M. ZEILMAKER - AMSTERDAM
 Schrijfmachinehandel
 Marnixstraat 7 - Telefoon 48616
 Levering en reparatie van alle
 kantoormachines

H. HAGENS - Stoomwasscherij
 Gildestraat 159, Tel. 11595
 UTRECHT
 VRAAGT TARIEVEN

Wie **RATELBANDS**
BROOD eet
 weet kwaliteit
 te waardeeren

Arnhemsche Bretelfabriek

„KANO”

Kan & Co.

ARNHEM - TELEFOON 22120

Koster & Luijters

Geraniumstraat 3 * DEN HAAG
 Telef. 332645 - 338666

**Loodgieters
 en Smeden**

Atelier G. VAN DER WAL
 Stationsweg 50 - 's-GRAVENHAGE
 LQON-CONFECTIE
 EN
 LEDEREN KLEEDING

Drukkerij „Elco”

J. L. BUITENDIJK - Treuhänder

Groenburgwal 4-12

Amsterdam-C.

Telefoon 43711

SPECIAAL INGERICHT VOOR

Periodieken en Kleurendruk

E. NOACK'S

FIJNE VLEESCHWAREN EN CONSERVENFABRIEKEN N.V.

AMERSFOORT

ONVERANDERDE KWALITEIT

De Volksche Boekhandel

KONINGINNEWEG 137 - AMSTERDAM-Z. - TELEF. 20196

Boeken, Brochures, Tijdschriften, Kunstboeken, Div.

JUIST VERSCHENEN:

- Jung:** Slaven der Convooien ... f. 3.50
 Op 'levendige wijze wordt het leven van de convooi-ma-
 trozen beschreven bij hun doodenvaarten voor Engeland.
- Maassen:** Over de Maar ... 2.75
 De doorbraak bij Sedan door de Maaslinie, waardoor de
 Duitse troepen in 5 dagen de kust konden bereiken.
 Een schitterend oorlogsboek met tal van bijzonderheden.
- Ambrosius:** De slag op den Atlantischen Oceaan ... 0.90
 Weer zooveel bruto registertonnen tot zinken gebracht.
 Dit werkje geeft een antwoord op de vraag wat er op de
 oceanen gebeurt en welke beteekenis dit heeft voor de
 uitslag van den oorlog.
- Keuchenius:** De balans over de Joden in Nederland ... 1.10
 Een sociaal-biologische beschouwing over de Joden. hun
 getal, godsdienst, intellect, misdadigheid, bloedvermen-
 ging enz. speciaal in Nederland.
- Hüttig:** De tegenstanders der Rassenidee en hun strijd-
 methode ... 0.30
 Als no. V der „Westland serie” geeft dit geschriftje een
 duidelijk antwoord aan hen, die meenen om allerlei
 redenen de rassenidee te moeten afwijzen, omdat deze
 idee hun oude wereld, die zij nog trachten te redden, in
 de wortel aantast.

VERDER AANBEVOLEN:

- „Westland Serie” I-IV per deel ... 0.30
 De Oorsprong van ons Volk.
 Joodsche Wereldpolitiek.
 Volksche Wereldpolitiek.
 Machten achter Roosevelt.
- Schirach:** Revolutie in de Opvoeding ... 4.50
- Blokzijl:** Brandende Kwesties ... 2.50
- Esebeck:** De helden der Woestijn ... 1.50
 (De strijd in Noord-Afrika)
- Rabl:** Idee en Gedaante van het Groot-Duitsche Rijk ... 2.50
- SCHOOL- EN STUDIEBOEKEN.**

Firma Louis Grishaver

Diamanten

Amsteldijk 104
 Amsterdam-Z.

Lompen en Metaalhandel

Paviljoensgracht 25, Den Haag
 Telefoon 114391

Inkoop Lompen, Papier, Metalen

DE KOEKOEK N.V.

Bewindvoerder: G. Th. v. d. BORN

De Zoeten SCHILDERT door....

HEERENGRACHT 585, AMSTERDAM, TELEFOON 34785